

ΜΕΓΑΛΗ ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΕΓΚΥΚΛΟΠΑΙΔΕΙΑ

Η ΣΤΗΛΗ ΜΟΥ

Με το συμπάδιο, φίλε Χαρ. Κ., ρυθμόν πρώτα, συλλαβές και έπειτα ρίμα. Αδτή δε μπορεί να τα σκεπάζει όλα ούτε τον έρωτα, ούτινος ή σάϊτα πάει ντρίτα στην καρδιά και την κάνει πηττα, του Σπανού έξω νου. Τουτό έστιν έρωσι! Σας εύχομαι να ζήτε και να περνάτε τις ώρες χωρίς ν' ακούτε σαν τους άλλους... μπόρες κ. Καλοθ. Πετάρτε την αδερφή την ρίμα που σας δεσμεύει μέχρι στρεβλώσεως και σας μαρτάνει τη δροσιά της έκφράσεως.

Πεθύμα και γνωρίμα γίνονται ρίμα και πάει πρίμα! Άλλα τετράστιχα είνε καλά, άλλα όμως ανυπόφορα άπ' το μακρότατον ποιήμά σου φίλε Άλκ. Καί, όμως αν το προσέξης και πετάρεις τά περττά κάτι γίνεται. Όχι πολυλογία για το θεά, για ένα τόσο πραματάκι! Είνε τόσο άμωρο και δυνατό το θέμα της Τρικυμίας φίλε Δομ. Σαρ. που λές. Πού είνε το μεγάλο καράβι που θά την περάσει; Για δοκίμασε να το σκαρώσεις! και τότε καταπλέεις ασφαλώς. Οι ξένοι τόχουν διαχειρισθή ώρατα αυτό το θέμα!

Τ. Τ. Πολλές χασμωδίες ανυπόφορες. Ου - ου, ου - ε, έπειτα ακόμη δεν ήδρες το καλούπι και δεν ήρθε ή στιγμή να ξέρεις τι να κρατήσεις και τι να πετάρεις. Άν είνε να γράφω κανείς όλα θα έρχονται στην άκρη της πέννας δεν θα έφθαναν και οι όκτώ σελίδες της Έγκυκλοπαιδείας. Στίχο νιώθεις και ρυθμό. Συγκρατήσου και κοσμήνιζε και πέτα το περττά. Η ποιήσις δεν πρέπει να τα λήη όλα. Θ' άφηνή και κάτι να υπονοήσει.

Μ. Κοκκ. Το τραγούδι της βροχής, υποβλητικών και σύντομον και πραγματική εικών του μέσα μας κόσμου έγκρίνεται, αλλά μία φορά που δείχνεις τι μπορεί να γράψης, περιμένουμε το καλλίτερό σου να δημοσιευθή άμέσως και να φανή ή τελειότη σου. Θά το κατορθώσεις! Ο Βερλαίν με πέντε στίχους έδωσε θαυμασίαν εικόναν για τη βροχή. Η πολυλογία βλάπτει και έξασθενεί την εικόναν.

Ευγενικότατο το γράμμα σου στη «χαμένη αγάπη» φίλε Χρ. Άθανασ. με δεν νομίζουμε ότι αποτελεί λογοτέχνημα. Μας συγχωρείς. Πολύ δουλειά κι' άργήσαμε να διαβάσουμε όπως πρέπει τον «Κατήφορον», γιατί θέλουμε να σου πούμε γνώμη καθαρά ξάστερη και στηριζόμενη στην άλήθεια. Υπομονή λιγάκι.

Τό έλάττωμα του «ένα μνήμα στα κύματα» είνε ο υπερρωμαντισμός του αγαπητέ Μιλ - Βην. Κύτταξε τα θαλασσινά διηγήματα των δικών μας που άποπνέουν άπλότητα και ευωδία. Η ιδέα σου βεβαίαν δεν είνε κακή, αλλά ποιά νησιωτόπουλο βαρκάρη παιδι θά τη συλλάβη. Μόνο ένας Βύρων ή Σέλλεϋ. Μοιάσε τους αν μπορείς και τότε σου συγχωρούνται και τα άπιθανότερα πράματα! Η φράσι σου καλή και στρωτή, δείχνει πως κατέχεις το όργανο καλά. Το χαβή μόνο να διαλέξης. Factum έχει εύχρειαν στιχουργικήν, και αυτό σε ξεγελά να νομίζεις πως είνε ποιήσις. Φυλάξου. Στο ποίημα, το πών είνε ή πνοή. Άμα λείπει αυτή τα λοιπά είνε κολοκύθια. Όλοι άνεξαρτέτως οι άνθρωποι άμα γυμνασθούν λιγάκι μπορούν να στιχουργήσουν όπως και όλοι μπορούν να μάθουν πιάνο. Το ζήτημα είνε ποιος θά γίνη compositore. Όπωςδήποτε μακριά από μακάβρια. Προτιμώ Σατυρικά σου. Έπειτα ή μανία της ρίμας σου κάνει καταστροφή και φέρνει στ' νόνημα ζάλη και άνακάτωμα δηλαδή...

Κύττα κύττα
κατά κείθε
κύττα άστραπές
κύττα δέτην
κάτου ήρθε
κύττα, είν' εκείνος! πές.

Πρός τιμωρίαν του κ. Fort έργοστασιάρχου αυτοκινήτων, δημοσιεύμεν το ποίημά του, μεταφρασμένον από τον κ. Χατζ. δλόκληρον:

«Τά Καζίνα' μια γκριζ' άτμόσφαιρα το σούρουπο, τα φαναράκια μάτια ρεμβά πονετικά. Τζάζ - μπάντ κι' ο κωμικός γελά μ' αυτόν ο κόσμος κ' οι θεατρίνες. Μες τη ψυχή τους κλαίει κάτι και το γέλιο είνε κόκκινο άπ' την άρρώστειαν και το μαράζι που στην ψυχή τους κράζει πονετικό.

«Εκπλήξεις... πάντοτε εκπλήξεις με τον κωμικό που χαιρετά και χάνεται. Μιά γκριζ' άτμόσφαιρα το σούρουπο δίχως παιχνίδι των άκτινων». Τι εκπλήξεις άλήθεια! και τι ακούμε ιδιαιτέρως: «Άς μείνη λοιπόν ευχαριστημένος ο κ. Fort.

W. Άφού το λέτε το πιστεύομεν Δημοσιεύεται εις το έπόμενο. Άλλά τα τραγούδια όχι! Έραστές της - άνεσις της - κακόφωνα. Στο στίχο παίζει μεγάλο ρόλον και ή διαλεγμένη λέξις ακόμη.

Κ. Παπ. Έντελώς ιδιωτικού ενδιαφέροντος ποίημα δεν στέκεται για τους άλλους, κι' αυτός ο Τάρος του Παλαμά, συγκινεί μόνο άμα τον πάρης έξω άπ' τη ζωή του ποιητού, και γενικεύσης τον πόνο του. Από τους στίχους σας όμως δε βγαίνει τουτό. Αδτή είνε ή γνώμη μας. Οι στίχοι καλοί! Πολύ καλοί, μάς κάνουν να περιμένουμε άλλο τραγούδι από σας που θά δημοσιευθή άμέσως! Κύριε Α. Δια. Προσέξατε το μόνος!

Ο ΦΙΛΟΣ ΜΟΥ

Συνηθίζω να πίνω πάντα την άπάνω μεσημβρινή γωνία της μπυραρίας. Είνε μερικά σκαλάκια ψηλότερα από το δάπεδον που είνε τ' άλλα τραπέζια. Ο άνθρωπος βρίσκεται ευχαριστημένος έστω και δυο σκαλιά να βρίσκεται από τους άλλους ψηλότερα. Έπειτα εκεί στο πλάϊ, άνοίγεται το μεγάλο παράθυρο του μαγαζιού, και βλέπει κανείς καθισμένος αναπαυτικά στο βελουδένιο ξεγδομένο καναπέ ό,τι περνά άπ' έξω. Την κοπέλλα την πεταγτή, τη γεμάτη δροσιά και νιάτα, το ζευγαράκι που πλέκει τον έρωτα στην αντίκρινή γωνιά με λόγια, με ματιές, και με το άγγιγμα των χειρών τον άνθρωπο της δουλειάς που τρέχει-τρέχει μη χάση και μη στιγμή μονάχα χωρίς να συλλογίζεται ότι όλες πέρα και πέρα, είνε χαμένες, και τέλος το γέρο σκυφτό, που κυττάζει ψηλαίνοντας τις μύτες των παπουτσιών του, και μετράει με τ' άργοβάδισμα τα τελευταία του δρόμου του υπόλοιπα.

Πολλοί λένε ότι δεν υπάρχει ωραιότερο πράγμα παρά να μένη κανείς μόνος με τον εαυτόν του. Όσοι μπορούν να το καταφέρουν θά είνε φαίνεται πολύ ευτυχείς άνθρωποι. Άλλά θά είνε και πολύ δυνατοί στο χαρακτήρα. Ε! αυτή την συντροφιά την ξέρουμε όλοι μας το τί λέμε με τον

ΔΗΛΩΣΙΣ

ΑΠΟ της προσεχούς εβδομάδος ή έκδοσις της ΜΕΓΑΛΗΣ ΕΛΛΗΝΙΚΗΣ ΕΓΚΥΚΛ ΠΑΙΔΕΙΑΣ σημειώνει σταθμόν προόδου σημαντικόν: έγκαινιάζεται το διπλούν τεύχος (Άρ. 53 + 54, 55 + 56 κλ.) ήτοι κατά Κυριακήν, ως πάντοτε, θά κυκλοφορή δεκάδραχμον τεύχος, με 64 σελίδες, αντί των σημερινών 32. Κατ' αυτόν τον τρόπον συντέμενται εις το ήμισυ, προς το παρόν, ο χρόνος άποπερατώσεως του όλου έργου, παρέχεται ποικιλοτέρα και έπαρκεστερά καθ' εβδομάδα ύλη εις τους αναγνώστας - ενί λόγω εκπληροῦνται ζωηρά επιθυμία και αυτών και ήμών.

Δεν είνε ανάγκη να τονισθή ότι δια να κατορθωθή ή διπλή έκδοσις του τεύχους άπητήθη σύντονος δργάνωσις και προπαγανδευή, όχι μόνον τεχνική αλλά, προ παντός, συντακτική, επιτευχθεΐσα χάρις εις το ζωηρόν ύπερ του έργου ενδιαφέρον της επί της Συντάξεως Έπιτροπής, και της χορείας των έγκριτων συνεργατών της ΜΕΓΑΛΗΣ ΕΛΛΗΝΙΚΗΣ ΕΓΚΥΚΛ ΠΑΙΔΕΙΑΣ.

Υπερ ταύτα όμως εις το επιτελούμενον βήμα συνετέλεσεν ή άμέριστος ύποστήριξις του κοινού, άπόρροια της οποίας είνε ή επιτάχυνσις της έκδόσεως επί τοσοῦτον, ώστε ο Βος τόμος, εξ 960 σελίδων λεξι-κού, να είνε έτοιμος περι τας αρχάς Ιουνίου.

Από το κοινόν και πάλιν θέλει εξαρτηθή μεγαλυτέρα επιτάχυνσις και γενικωτέρα βελτίωσις των όρων της έκδόσεως του έργου.

σας φίλτατε, έχει στίχους περιτοσύλλαβους και μπέρδεμα έννοιών και όλίγα ξεκρέμαστα πράματα

Έχάθηκα μητέρα μου πεθαίνω έδως καθόταν

φίδι μικρό και πτερωτό που μέλισσα το λένε...

μά δε λέγονται αυτά τα πράγματα, αγαπητέ μου. Για τα προηγούμενα με συμπάθος αν τα είπα. Όχι μόνον θροε, αλλά και θροός υπάρχει στη δημοτική μας αντί θροός θροός κτλ. κτλ.

Ο ΑΡΧΙΣΥΝΤΑΚΤΗΣ

ΧΩΡΙΣ ΓΡΑΜΜΑΤΟΣΗΜΟ

Σ. Τριανταφυλλίδην. Βιβλίον σας «Σιδηρόδρομος» έλήφθη. Ευχαριστούμεν. Α. Μηλιάδην. Αποστείλατε ασφαλώς. Μ. Ε. Έγκυκλοπαιδείαν. Χαριλάου Τρικούπη.

εαυτό μας το ξέρουμε επίσης πολύ καλά, τόσο καλά ξέρουμε το τί έχουμε να πούμε και τί έχουμε ν' ακούσουμε ώστε βουλώνομε τ' αυτιά μας ή άρχίζουμε το σφύριγμα ή κανένα σιγοτραγούδο για να μη τον ακούμε. Όλες τις φορές λοιπόν που κάθομαι μόνος, διότι το θέλω να είμαι μόνος, είνε περίεργο ότι δεν το κατορθώνω και πάντα πίνω συντροφιά με κάποιον τρίτο ο όποιος έρχεται άπόσκλητος και μπαίνει άναμεταξύ στους δυο μας.

Είνε ένας μήνας τώρα τακτικά που παίρνω την ίδια θέσι στην ίδια γωνία, στον ίδιο καναπέ. Το γκαρσόνι ξέρει και μου φέρνει μόλις με άντικρύση από μακριά το πρώτο ποτήρι το δεύτερο το τρίτο. Ούτε λέω αν θέλω άλλο ούτε και με ρωτάει. Χρειάζεται μία ώρα δλόκληρη για να κατεβάσω τα τρία ποτήρια. Άλλά για να τα πιη κανείς με ευχαρίστησι χρειάζεται και κάποιος σύντροφος.

Νάτον λοιπόν, στής έξη ακριβώς, ούτε λεπτό νωρίτερα ή άργότερα, θαρρή με το ίδιο στυρτό βήμα, με το ίδιο τριμμένο και ξεθωριασμένο πανωφόρι με την ίδια άτμημένη φορεσιά, με την ίδια άδιαφορία προς τον τριγύρω κόσμο. Θά καθήση στο πλαγινό καναπέδάκι με το ένα πόδι άπάνω στ' άλλο, και το γκαρσόνι μόλις τον ιδή θά του φέρη το πρώτο, το δεύτερο, το τρίτο!

Έπειτα θ' άρχισή το κάπνισμα, θά καρφώσει τα μάτια του κάπου εκεί ψηλά σ' ένα σημείον άπάνω άπ' την κουρτίνα του παραθυριού και δεν θά τα κατεβάση παρά μερικές στιγμές για να πιη, και να ριξή ένα βλέμμα βιαστικό έξω άπ' το παράθυρο. Επί μία ώρα που χρειάζεται κι' αυτός για να τελειώση τα τρία ποτήρια παρακολουθεί και εξετάζει κάτι τι εκεί άπάνω από την κουρτίνα του παραθυριού. Όλοι τριγύρω, μιλούν, συζητούν, φωνάζουν. Ακούμε όλες τις όμιλίες τους και όμως δεν καταλαβαίνω τίποτε άπ' ό,τι λένε. Χωρίς να πληροφορηθώ, έχω την πεποίθησι πως κ' εκείνος το ίδιο δεν πέρνει είδησι από τίποτα. Και οι δυο μας έχουμε καρφωμένα τα μάτια στο ίδιο σημείο χωρίς να κυττάζομε ο ένας τον άλλον ποτέ, και όμως κτταζόμαστε θαυμάσια.

Μου φαίνεται ότι ποτέ άνθρωπος δεν θά γνώρισε τον άλλο τόσο καλά όπως έμεις οι δυο μας, και ο ένας τον άλλον πολύ βαθειά! Φαίνεται που βλέπουμε μία ώρα, το ίδιο κομματάκι από την κουρτίνα ενός παραθυριού μπυραρίας.

Είτε εγώ έρθω πρώτος, είτε αυτός, θά δείξουμε την αυτην άνυπομονησίαν ως που νάρθη κι' ο άλλος, τότε αισθανόμαστε καλά. Τουτό το νιώθω από μία ματιά του, όταν μπαίνω μέσα και τραβάω για το κάθισμά μου. Φαίνεται άμέσως σά να του πέρασε μία άνησυχία που είχε. Το ίδιο αισθάνομαι κ' εγώ καθισμένος σαν να τον περιμένω. Και όμως, δεν είπαμε μία λέξι ποτέ ο ένας στον άλλον. Δεν γνωρίζω το όνομά του, ούτε τι κάνει, ούτε αν έχη οικογένειαν, είτε κανένα στον κόσμο, ούτε αυτός, βάς στοιχημα, δε θά ξέρη τίποτα για μένα. Και όμως κανέναν από τους δυο δεν μπορεί να πιη τα τρία ποτήρια του χωρίς να νιώση τον άλλον στο πλάγι του ή μάλλον χωρίς να βλέπη, εκεί που βλέπει κι' ο άλλος.

Αν κρίνω άπ' όσο τον ξέρω εγώ, φοβόμαι... φοβόμαι ότι με ξέρει κι' αυτός καταβάθα κι' αυτό με τρομάζει. Δεν είν' έτσι; Κανένας μας δεν φαντάζεται ότι μπορεί να βρεθή άλλος να διαβάση την ψυχή του, να μπη στα βάθη της και να εξετάση το τί γίνεται εκεί μέσα. Και εγώ έχω την πεποίθησι πως ο άνθρωπος αυτός με βλέπει κάτω, και με αντέμνει και κάνει μελέτη και ψαχουλώνει τα μύρια της ψυχής μου, κυττάζοντας πάντα στο ίδιο σημείο, εκεί που συναντώνται οι ματιές μας. Και πως να μη το φοβάται αυτό, άφου κ' εγώ το ίδιο κάνω μία ώρα.

Και μ' όλα αυτά ούτε εγώ τον άποφύγω, ούτε αυτός μένα. Μία μέρα εν ώ περιμένα περισσότερο από τέταρτο της ώρας δεν ήρθε. Αισθάνθηκα κάτι να μου λείπει. Δεν ήρθε καθόλου. Ούτε την άλλη μέρα φάνηκε και ούτε τις άλλες κατόπιν. Δεν κρατήθηκα από περιέργεια να περιεσσότερο από ένα άλλο άνεξήγητο αίσθημα ρώτησα το γκαρσόνι...

Μήπως ξέρεις ο κύριος ο πλαγινός... κατάλαβες; Τι απάντησε και δεν έχομαι πια!

Ποιός, ο κ. Σπύρος; Μά τ' άρεντικό μου άκουσα να λη πως... πεθανε!

Μά αυτοί οι άνθρωποι είνε όλοι τους ζώα ούτε μπορούν να καταλάβουν τίποτα. Σου λέν ότι πέθανε! Κι' όμως εγώ καρφωό το μάτι μου στο ίδιο μέρος πάντα, επί μία ώρα, πάνω τις τρεις ματιές μου και εξακολουθώ να βλέπω και να μελετώ κάποιον εκεί, μία παλάμη ψηλότερα άπ' την κουρτίνα. Μου φαίνεται κι' αυτός εξακολουθεί να κινή το ίδιο. Έτσι τοιλάχιστον αισθάνομαι. Μπορεί και να γελιέται!

ΛΑΥΡΑΣ

ΕΤΑΙΡΕΙΑ ΗΓΕΣΤΟΝ ΚΑΙ ΕΛΕΓΟΝ
ΚΟΙΝΟΤΗΤΑ
ΒΙΒΛΙΟΘΗΚΗΣ ΑΡΧΙΟΥ ΚΑΙ ΕΚΔΟΣΕΩΝ
ΔΩΡΕΑ Κατ. Χατζή
ΗΜΕΡΟΜ. 29-9-78
ΑΡΙΘ. 23585

Η ΣΕΛΙΔΑ ΜΕ ΤΙΣ ΑΓΓΕΛΙΕΣ

ΜΕΤΑΦΡΑΣΤΗΣ
Ο ΚΟΣ
ΓΕΡ. ΣΠΑΤΑΛΑΣ

«Υπάκουον ἄνθρωποι πρὸς τοὺς μὲν ποιητὰς τοῦ νόμου καὶ τῶν ἀσέλῳν μὲν τὴς ἀγγελίας, καὶ περιελαύνοντες τὴν διαβόλην ἀπὸ συνήθειας. Κι' ὅμως, ὡς ἀσέλῳι αὕτη καθαρὸς ἐστὶν καθάρουσα καὶ τὴν κοινότητα καὶ τὴ ζωὴν, ἐνθ' οὗς ὅλες σελίδες τῶν ἐφημερίδων, λίγο-πολύ, μπαίνει ἡ προσοχὴ τοῦ καὶ κόσμου. Ὅπως περνοῦν γοργότατα μὲρὰ ἀπὸ τὰ μάτια μας στὴν καθημερινὴ ἔργη, φανερὰ στικὰ ἢ πραγματικά, τὸ ἐνὰ πῶς ἀπὸ τ' ἄλλο, τὰ πῶ ἀνόμοια πράγματα, τὸ ἴδιον συμβαίνει καὶ στὴν ἀσέλῳν μὲν τὴς ἀγγελίας. Ἐκεῖ ἀνακατεῖνται οἱ φωνὲς τῆς ἀγορᾶς, τοῦ ἐργοστασίου, τοῦ θεάτρου, τοῦ χρηματιστηρίου, τῆς πτώχεις καὶ ἡττάει ἐργασία, τῆς μαγειρίας πού ὑπόσχεται τύχη τῆς ἀγυρίας πού γιαντεῖν ὅλες τὴς ἀδρότητας. Ἐκεῖ προσέρχεται τὸ χριστάκι σὲ κῆδε ἀνάγκη σὲ κῆδε ἀσέπαι, ἀπὸ τὴν προῖκα τὴν ἰσχυρὴν ἰσχυρὸν τὸ νεκρὸν φέρετρον. Ἐκεῖ τοὺς θῶνους τῶν νεκρολογίων ἀκολουθοῦν οἱ ἐρωτικὲς ἀνώνυμες ἐπιστολές. Ἐκεῖ βοσκοῦνται οἱ ἐνέργεια ὅλα τὰ ἐλαττώματα, ὅλες οἱ ματαιοδοξίες, ὅλες οἱ πλάνες, ὅλες οἱ μαρφές τῆς εὐκολοπιστίας καὶ τῆς ἀνιδεας. Ἐκεῖ, ὅπως καὶ στὴν κοινωνία, οἱ παραδοχὸν παίρνουν μεγάλον μέρος, οἱ φατοχὶ διάβωλοι σφηνώνονται ἀνάμεσα, οἱ μετρούσφρονες περνοῦν ἀπαράτητοι, οἱ πεισματάρηδες σὸ τέλος ὑποκινεῖ οἱ ἀπλόκοι πληρώνουν τὰ ἔξωδα τῶν κατεργαζομένων. Ἡ ἀσέλῳν μὲν τὴς ἀγγελίας! Ὅλη τῆς ἡλικιστικὴ δύναμις, ὅλη ἡ δύναμις πού ἐρεῖ νόθεψιν τῆς φαντασίας καὶ νὰ ἐμπῇ τὴν συλλογικὴν βρίσκεται στὴν ἀκόλουθον σειρά πολυμήνους προμηθειῶν πού εἶδα χάστες ν' ἀναγγέλλονται σὸ τέλος μῆδ' ἀντοχῆς μονάχα· μὴ ἐπαινὴν, ἐνὰ στίγι, μὴ κλίτη ἀντρογυναιξίαι, μὴ κιδάρια, μὴ μεταχειρίσονται ὀδοντοστοιχίας, μὴ ἐγκυλοπαίδεια. Τὴ διωκόμεν!

Πούος δὲ θυμῷατῖ τὸν ἑμῶσιον ἐκείνῳ Μτο-
μάρτῃ τὸν Δωδῆ, πὸν ἐκκόλλισσε στούς τοίχους
τὸν παλαιοῦσιον τὸν τοῦδῶσιον ἀγέλις ρουε
se monter le coco ; Αὐτός μ' ἔμασε νὰ διαβάσῃ
τῖς ἀγέλις. Ἀρξεί λίγῃ φαντασίᾳ νὰ νὰ βροῖσι
σ' αὐτῆς ἀτέλειότη ποικιλία εὐχαριστίον καὶ θλι-
βεθῶν συγχύησιον : Ταξιδεύῃ μ' ὅλα τὰ ἀτυμ-
πλοία νὰ ἀναγγέλλεται ἡ ἀναχώρησή τους γιὰ
τὴ διάδροσά μὲν τὸν κόσμον, μὲν μὲν τὰ παλαιο-
τογραφά μὲν στὸ πῶ ὥρασι δωμάτιῳ τῶν λαμ-
πρότερον ἐνοδοθῶσιον, τριγυρῶν σὶά δόση καὶ
γύρῳ ἀπὸ τῖς λίμνες σὶά πῶ ἀπολαύσιμῶς δια-
μῶνές, ἀλλὰ τὸν δέκα φορὲς τὴν ὥρα διαμῶνῃ
συνορμῶν, ὀρίζοντες, διασκέδασῖς. «Ποιυέται
ἀμῶσις μὲ ἀπαντῶν ὅς μαγευτικὴ τοποθεσία !
Πούος δὲ φαντάζεται τὴν ξαφνικὴ καταστροφὴ
κάποιος ὀνομασῖας, τὸν ἀπαρηγόρητον πόνο κά-
ποιου πατέρα πὸν εἶχε φιδῖς ἐκείνη τὴ φωνία
γὰ νὰ τελειώσῃ εἰρηκῶν τῖς ἡμέρες του καὶ γιὰ
ν' ἀφήσῃ τὰ παιδιὰ του ἑνὰ καίτοι καταγύρῳ
στῖς τρικυμῖες τῖς ζωῖς. Ἐκκοίλῃ λέξις ἐνὸς ἀγνο-
στοῦ πὸν ἀναγγέλλει πὸς δὲ τὰ πληρώσι μὲ τὴ
χρῆσὶ τὸν γυιὸν του, ποὺ θλιβερὴν δὲν ἔιναι ἱστο-
ρία θυσιῶν, ρεζιμιέτων, διακῶν, ποὺ ἴσχυρι
μὲν ὅπασια σπαταρῶμεν ψυχῶν δὲ κλείσιον ἐκείνη
τὰ λόγια ! Ἰδού μὲ καὶ κοινότητα πὸν προσέρχῃ
γιὰ μὴ δασκαλῖα ἐξακόσις λίρετες τὸ χρόνο, καὶ
βλέπει τὴ πτυχὴν κυρία, κόρη καίτοι ὑπάλλῃ-
λου, ν' ἀναχωρῇ ἀπὸ μὴ μεγαλοπόλη, μόνῃ καὶ
νὰ φθάσῃ γιὰτὴν θλίψη καὶ διαταγῇ π' εἰκοὶν
τὸ σωρὸ ἀπὸ σπῖτα, καὶ φαντάζομαι τὴ δυστυ-
χιολογίᾳ τῆς ζωῖς. «Ὅποιος εὐστῇ» ἑνὰ χρυσὸ
δαχτυλιδάκι...» Θὰ τὴν καίτοι πατωγὶ ἀρα-
βουσιμῇ, πὸν θεωρεῖ τὸ ἀποδοῦναι γὰ
γρονουσιμῇ, καὶ πὸν ἴσως αὐτὴ λέξει, ἐνθ' ὅτῳ
διαβάσῃ τὴ σελίδα ὅπου εἰναι τυπωμένη ἡ παρά-
κλησις τῆς, ἡ τελευταία ἐλπίδα τῆς. Πὸν νὰ πῇ
γαὶνὴν περιπλανώμενος ὁ ἄμῶσις ἐκείνος πὸν ἔφυγε
ἀπὸ τὸ Φρενοκομεῖο μὲ τὸ πονάκιμα καὶ μ' ἑνὰ
χαρτῶν κατέλει : Πόσα παράδοξα καὶ θλιμμένα
φαντάσματα ἀγνώστον ἀνθρώπων ἵστάσθων !

Ἰδοὺ, ἐκεῖνοι που ζητοῦν ἐργασία. Ἐνα χόρο ἀπὸ φωνῆς ποὺ ὑψώνεται ἀπὸ ἐνα πληθὸς κάθε λογῆς, κάθε ἡλικίας, κάθε ἐπαγγέλματος, κάθε ἐργασίας. Ὁ πρῶτον χοροφύλακας ποὺ προσεφέρεται νὰ χυμῇ τὴν παραμάνη, ὁ χροκοπημένην ἑμπορεῖαν ποὺ ζητεῖ κάποιαν ἐπιστάσιον, ἡ ξεπεσμένην γυναικίαν ποὺ δέχεται νὰ χυμῇ τὴν νοσοκομικὴν τὴν σιδηρόστυλιν, τὸ ναυπηγούμενον ἐργολάβου τοῦ Κράτους, τοῦ θεάτρον, τοῦ στρατοῦ, ὅλων τῶν τεχνῶν, ποὺ ζητοῦν ν' ἀντιγράφουν, νὰ μεταφράζουσιν, νὰ κάνουν λογαριασμούς, νὰ βγάδουν περικοπὰ τυφλοῦς καὶ παραλυτικούς, χόμοος ἄλλος ποὺ ἐργάζεται ὅλην τὴν ἡμέραν κ' ἔχει ἀνάγκη νὰ ἐργασθῇ τὴν νύκτα καὶ τὶς ὑποαίδας* ἀτελειμένοι ποὺ ζητοῦν νὰ κάνουν ὑποαίδητες ἐργασίας κ' ὅποιανδήποτε ὥρα καὶ μ' ὅποιους δῆποτε δρους. Κάποιον-κάποιον καὶ κάποια εὐθύνῃ ἀγγέλια:

— «Ἐπιδέξιος στιχουργός (πὺν μένει σὲ μιὰν

ἔσθ' ἔκτελε δ' ἀμέσως πρὶν ἡμῶν εὐκαίρια. « Ἐκαστὸς διακρίσει λιρέτῃς » π' οἰοῦν μὴ βρεῖ κάποιον ἐργασίαν! — Καὶ ποὺς ἔξερει μὴ ποῖς σκληρὴς καὶ μακρὴν στερήσει θὰ οἰκονομήσῃ; ἔκτεινέ τὸ μισθὸν ποσὸν ποὸ τὸ πέτασι τῆς θάλασσαν ἀπὸ θογατῆς ἀγῶνα σωτηρίας! Πολλοὶ συσταίνονται γὰρ ἔξω-
νοι, γὰρ σπουδαμένοι, γὰρ διπλοματούχοι! ἂν τὴν σημεῖωσιν κατατείνῃ τὸν καλὸν τοῦ χαχαχτήρα, « εἰς μικρὰς ἀξιώσεις », τίς ἀπέ τις συνιθεὶς καὶ αἱ ἀμοιοῖ, χαμμὶ φορὰ καὶ τὴν ὑπομονὴν τοῦ Μερκὺ τοῦ παρακαλοῦντος ὑπάγχει σὴ μορῇ κάποιαν ἀγέλιαν δ' ὅπως τοῦ ἀνθρώπου ποὺ γυρεῖν ἐλπεύουσιν. Κ' οἱ λίγες αὐτὲς γραμμὲς εἰνε ἴσως κάποιον περισσότερο ἀπὸ ὑστερὴ δοκιμὴν ποὺ προηγεῖται τῆς ἀπειλῆς, ἀπὸ ὑστερὴ ἐπίκλησιν βοή-
θειας, ποὺ βασιτεῖ μετέωρο τὸ θάνατον. Κάποιτες, ἀπὸ τῆς μιᾶς τῆς ἄλλης γραμμῆς, ἀσπάρτεται στήν ὄψιν μὴ κάποιον τραγικὸν πρόσωπον. Ἀσπάρτουν ὁμοίως πρόσωπα ἡρώων. Κ' ὑπάγουν βαρύνοντες ἡρώεις ψυχὰς ἀνάμειν στους φρικτοὺς σπουδαστὰς ποὺ κερδίζουν τὸ ψῆμον ποὺ δύνανται μαθήσαντα « κάθε πλῆς καὶ μὴ ὑποαδῆπτες ἀμοιβῇ ». Σὲ μιᾶς πτωχῇ γαιούτῃ πόδες ἀλλοτρίους, πόδες ἀρετῆς, πόδες ἐλπίδες συναιρουμένους, πόδες βασιανισμοῦ, πόδες ὑπάδους ποὺ μαυτεῖν! Καὶ τί εἰσίναις ἀπὸ γειτονικοῦττες καὶ ἀντιθεταί! Ὁ νοητικὸς νέος, ποὺ ζοδεῖται τὴν τελευταίαν τὸν δεκάρι γὰ ν' ἀγοράσῃ τὴν ἐρημησίαν, βροῖσκε τὴν πτωχὴ καὶ μικροσκοπικὴν ἀγέλιαν τὸν τυπωμένην κάτω ἀπὸ μιᾶς τεράστιας κόποιας Τράπεζας μὲ εἰκοσι ἑκατομμύρια « κεφάλαια κατατεθειμένα », ἡ ἀνάμειν στὸν κατά-
λογο φαγητῶν κάποιου ξενοδοχείου γὰ ν' κυριεύσῃ, κ' ἔνος εἰδικὸς ἐναντίον τῆς περυσιαρχίας. Σὲ μιᾶς πτωχῇ γερανίῳ ποὺ προσφερεθῇ τὰ διδίδει τὴν γλῶσσάν της σὲ « μεριωτὴν ἡμοιβῇ » τῆς διαμφορῆς τὸ ψῆμον σὴν ἴδια στήλῃ μιᾶς Γραμματικῇ μὴ τὴν ὅποιαν μαθαίνει κανεὶς τὰ γερανίαν μόνος τὸν καὶ χωρὶς δαχάλου σ' ἔξη μῆνες! Καὶ στίς χιλίες φωνὲς ποὺ ζητοῦν ἐργασίαν, βοήθειαν, ἐσπάραν, ποὺ κἀνόνε τὸν ἄνθρωπον τὰ σκέφτεται τὴν ἀπελπισμένην καθημερινὴν πάλιν χίλιον ἄνθρωπον μὴ τὰ ἔχουσιν, ἀνακατενοῦνται οἱ ἀγέλιες, τὸν συνταγόν « γὰ τὴν ἀπόκτησιν ὁρατοῦ στή-
θους », τὸν ἀλειφάνον ποὺ κἀνόνε τὸν δεξιμ' ἀπὸ τοῦ σ' βελούδου, τὸν μηχανημάτων ποὺ μερμῶνται τῇ μύτῃ, ποὺ σφίγγουν τὰ ρουθούνια, ποὺ στρογ-
νίζου τὸ στόμα, ποὺ λεπτύνουν τὰ δάχτυλα, ποὺ « κολλοῦν » τ' αὐτὰ σὺν κεφάλῳ. Μὰ ὑπά-
γουν ἀκόμῃ εὐτυχεμένοι στὸν κόσμον!

Ἐπειδὴ πρὸς ἔξοτον νόμον εἰς διασελεύσιν. Ἐν ἑνὶ κόσμῳ καλῶς. Ἡ οὐσία με τὴς ἀγγελίας φανεροῦσα ταπεινὴ τὴν ἀνείκελη καὶ τὴ ματαοδοσία τοῦ ἀντρα, Σχεδόν πάντα ἡ ὁμοιότητα ἐπιθυμῆται τὴ νεότητι, καὶ ἀπαριθμῆται ἀδιάρκεια τὴς ἰδιότητος τῆς ἰδανικῆς συντροφικῆς· χαριτωμένη, μορφωμένη, πλοῦσια, τίμα. Σπάνια τὸ τελευταῖον ἐπιδοτε ἀναφέρονται πρῶτο. Οἱ εὐγενεῖς λέει· ἀνθρώπη, ἡ ὕψη! οἱ λιγώτερο εὐγενεῖς· «εὐρωσση» μερικῶς· «καλοαναπτυγμένη» δὲν εἴη! ἀκόμα μὰ θὸ βροσκαται καὶ κάποιος πρὸς τὴν θύλιν λέγει καὶ ὅλα τῆς τα δόντια. Ἀπώστερ! εἶναι ἡ χωρισταία μερικὸν αἰτήσεων· «Βιομήχανος» με 100.000 κεφάλαια δὲ πατερούνατε δεσποτινίδα ἡ γῆρα με 40.000 προίκα. —Εἶναι τὸ ἐμπορικὸν λεξιλόγιον πρὸ δὲν εἶναι ἐγγενευσθεὶς οὐκ ἔνα λουλούδι γαιωμενικόν. Γιὰ ἐπελερωμένη κάποιος παρουσιάζει τὸν ἐαυτοῦ με με τὴς πρὸ ἐλκυστικῆς ἰδιότητος· «ὁράτος, εὐγενικός, φιλοφρονητικός». Οἱ μετροφρονεωτέροι ἐγαυρωσιώτατα νὰ λέει· «καλοαναθεμενικός». Ὅποιος δὲν εἶναι τὸ ἄλλο νὰ πῇ λέει· «ἀνθρώπος σοφία». Ἄλλος μὲναι νὰ πῇ λέει· «ἀνθρώπος σοφία» τὴν ὁράτος περφοριστικὸς τρόπος γὰ νὰ δείξη τὴν ἡλικία στην ὅποιαν δὲν ἀπομένουν οὔτε τριγὺς οὔτε ἐλαττωματα· «μᾶλλον ἡλικιωμένος!» Ὑπάρχει καὶ κάποιος πρωτόγονος ἀδιάντροπος πρὸς ἕνα μετὰ νύμφη πρὸ νὰ «εἶρη» μερικὴς γλῶσσας, καὶ με ψυχὴ ἄλλο παρά γενναία ἀφίνει νὰ ἐννοηθῇ πρὸς δὲν τὰ πῆγαναι νὰ ἐξεδιῆ τὸ παρελθόν τῆς συντροφικῆς τῆς ζωῆς του. Καὶ τὴ ὁράτα ποικιλία, προσηνότητα· Ἐμπορος, εὐγενεῖς, τεχνικὴς καὶ τεχνιτῶν, νέοι ἐκκοῦ χρόνον πρὸς ἔχουν ἀνάγκη ἀπὸ γυναικία πρὸ ἀπὸ δουλειά. Καὶ ὅσοι γίνονται γάμοι με τὸ μῆναι αὐτῷ, καὶ ὅσοι καὶ ἀνκαταλήγουσιν ἄσχημα πολλοί, δὲν εἶναι λόγος γὰ νὰ ποιηθῇ τῆς οὐσίας με τὴς ἀγγελίας ἐν ἑνὶ νὰ ποιηθῇ πρὸς δὲν τὰ πῆγαναι νὰ ἐξεδιῇ τὸ παρελθόν τῆς συντροφικῆς τῆς ζωῆς του. Καὶ τὴ ὁράτα ποικιλία, προσηνότητα· Ἐμπορος, εὐγενεῖς, τεχνικὴς καὶ τεχνιτῶν, νέοι ἐκκοῦ χρόνον πρὸς ἔχουν ἀνάγκη ἀπὸ γυναικία πρὸ ἀπὸ δουλειά. Καὶ ὅσοι γίνονται γάμοι με τὸ μῆναι αὐτῷ, καὶ ὅσοι καὶ ἀνκαταλήγουσιν ἄσχημα πολλοί, δὲν εἶναι λόγος γὰ νὰ ποιηθῇ τῆς οὐσίας με τὴς ἀγγελίας ἐν ἑνὶ νὰ ποιηθῇ πρὸς δὲν τὰ πῆγαναι νὰ ἐξεδιῇ τὸ παρελθόν τῆς συντροφικῆς τῆς ζωῆς του. Καὶ τὴ ὁράτα ποικιλία, προσηνότητα· Ἐμπορος, εὐγενεῖς, τεχνικὴς καὶ τεχνιτῶν, νέοι ἐκκοῦ χρόνον πρὸς ἔχουν ἀνάγκη ἀπὸ γυναικία πρὸ ἀπὸ δουλειά. Καὶ ὅσοι γίνονται γάμοι με τὸ μῆναι αὐτῷ, καὶ ὅσοι καὶ ἀνκαταλήγουσιν ἄσχημα πολλοί, δὲν εἶναι λόγος γὰ νὰ ποιηθῇ τῆς οὐσίας με τὴς ἀγγελίας ἐν ἑνὶ νὰ ποιηθῇ πρὸς δὲν τὰ πῆγαναι νὰ ἐξεδιῇ τὸ παρελθόν τῆς συντροφικῆς τῆς ζωῆς του. Καὶ τὴ ὁράτα ποικιλία, προσηνότητα· Ἐμπορος, εὐγενεῖς, τεχνικὴς καὶ τεχνιτῶν, νέοι ἐκκοῦ χρόνον πρὸς ἔχουν ἀνάγκη ἀπὸ γυναικία πρὸ ἀπὸ δουλειά. Καὶ ὅσοι γίνονται γάμοι με τὸ μῆναι αὐτῷ, καὶ ὅσοι καὶ ἀνκαταλήγουσιν ἄσχημα πολλοί, δὲν εἶναι λόγος γὰ νὰ ποιηθῇ τῆς οὐσίας με τὴς ἀγγελίας ἐν ἑνὶ νὰ ποιηθῇ πρὸς δὲν τὰ πῆγαναι νὰ ἐξεδιῇ τὸ παρελθόν τῆς συντροφικῆς τῆς ζωῆς του. Καὶ τὴ ὁράτα ποικιλία, προσηνότητα· Ἐμπορος, εὐγενεῖς, τεχνικὴς καὶ τεχνιτῶν, νέοι ἐκκοῦ χρόνον πρὸς ἔχουν ἀνάγκη ἀπὸ γυναικία πρὸ ἀπὸ δουλειά. Καὶ ὅσοι γίνονται γάμοι με τὸ μῆναι αὐτῷ, καὶ ὅσοι καὶ ἀνκαταλήγουσιν ἄσχημα πολλοί, δὲν εἶναι λόγος γὰ νὰ ποιηθῇ τῆς οὐσίας με τὴς ἀγγελίας ἐν ἑνὶ νὰ ποιηθῇ πρὸς δὲν τὰ πῆγαναι νὰ ἐξεδιῇ τὸ παρελθόν τῆς συντροφικῆς τῆς ζωῆς του. Καὶ τὴ ὁράτα ποικιλία, προσηνότητα· Ἐμπορος, εὐγενεῖς, τεχνικὴς καὶ τεχνιτῶν, νέοι ἐκκοῦ χρόνον πρὸς ἔχουν ἀνάγκη ἀπὸ γυναικία πρὸ ἀπὸ δουλειά. Καὶ ὅσοι γίνονται γάμοι με τὸ μῆναι αὐτῷ, καὶ ὅσοι καὶ ἀνκαταλήγουσιν ἄσχημα πολλοί, δὲν εἶναι λόγος γὰ νὰ ποιηθῇ τῆς οὐσίας με τὴς ἀγγελίας ἐν ἑνὶ νὰ ποιηθῇ πρὸς δὲν τὰ πῆγαναι νὰ ἐξεδιῇ τὸ παρελθόν τῆς συντροφικῆς τῆς ζωῆς του. Καὶ τὴ ὁράτα ποικιλία, προσηνότητα· Ἐμπορος, εὐγενεῖς, τεχνικὴς καὶ τεχνιτῶν, νέοι ἐκκοῦ χρόνον πρὸς ἔχουν ἀνάγκη ἀπὸ γυναικία πρὸ ἀπὸ δουλειά. Καὶ ὅσοι γίνονται γάμοι με τὸ μῆναι αὐτῷ, καὶ ὅσοι καὶ ἀνκαταλήγουσιν ἄσχημα πολλοί, δὲν εἶναι λόγος γὰ νὰ ποιηθῇ τῆς οὐσίας με τὴς ἀγγελίας ἐν ἑνὶ νὰ ποιηθῇ πρὸς δὲν τὰ πῆγαναι νὰ ἐξεδιῇ τὸ παρελθόν τῆς συντροφικῆς τῆς ζωῆς του. Καὶ τὴ ὁράτα ποικιλία, προσηνότητα· Ἐμπορος, εὐγενεῖς, τεχνικὴς καὶ τεχνιτῶν, νέοι ἐκκοῦ χρόνον πρὸς ἔχουν ἀνάγκη ἀπὸ γυναικία πρὸ ἀπὸ δουλειά. Καὶ ὅσοι γίνονται γάμοι με τὸ μῆναι αὐτῷ, καὶ ὅσοι καὶ ἀνκαταλήγουσιν ἄσχημα πολλοί, δὲν εἶναι λόγος γὰ νὰ ποιηθῇ τῆς οὐσίας με τὴς ἀγγελίας ἐν ἑνὶ νὰ ποιηθῇ πρὸς δὲν τὰ πῆγαναι νὰ ἐξεδιῇ τὸ παρελθόν τῆς συντροφικῆς τῆς ζωῆς του. Καὶ τὴ ὁράτα ποικιλία, προσηνότητα· Ἐμπορος, εὐγενεῖς, τεχνικὴς καὶ τεχνιτῶν, νέοι ἐκκοῦ χρόνον πρὸς ἔχουν ἀνάγκη ἀπὸ γυναικία πρὸ ἀπὸ δουλειά. Καὶ ὅσοι γίνονται γάμοι με τὸ μῆναι αὐτῷ, καὶ ὅσοι καὶ ἀνκαταλήγουσιν ἄσχημα πολλοί, δὲν εἶναι λόγος γὰ νὰ ποιηθῇ τῆς οὐσίας με τὴς ἀγγελίας ἐν ἑνὶ νὰ ποιηθῇ πρὸς δὲν τὰ πῆγαναι νὰ ἐξεδιῇ τὸ παρελθόν τῆς συντροφικῆς τῆς ζωῆς του. Καὶ τὴ ὁράτα ποικιλία, προσηνότητα· Ἐμπορος, εὐγενεῖς, τεχνικὴς καὶ τεχνιτῶν, νέοι ἐκκοῦ χρόνον πρὸς ἔχουν ἀνάγκη ἀπὸ γυναικία πρὸ ἀπὸ δουλειά. Καὶ ὅσοι γίνονται γάμοι με τὸ μῆναι αὐτῷ, καὶ ὅσοι καὶ ἀνκαταλήγουσιν ἄσχημα πολλοί, δὲν εἶναι λόγος γὰ νὰ ποιηθῇ τῆς οὐσίας με τὴς ἀγγελίας ἐν ἑνὶ νὰ ποιηθῇ πρὸς δὲν τὰ πῆγαναι νὰ ἐξεδιῇ τὸ παρελθόν τῆς συντροφικῆς τῆς ζωῆς του. Καὶ τὴ ὁράτα ποικιλία, προσηνότητα· Ἐμπορος, εὐγενεῖς, τεχνικὴς καὶ τεχνιτῶν, νέοι ἐκκοῦ χρόνον πρὸς ἔχουν ἀνάγκη ἀπὸ γυναικία πρὸ ἀπὸ δουλειά. Καὶ ὅσοι γίνονται γάμοι με τὸ μῆναι αὐτῷ, καὶ ὅσοι καὶ ἀνκαταλήγουσιν ἄσχημα πολλοί, δὲν εἶναι λόγος γὰ νὰ ποιηθῇ τῆς οὐσίας με τὴς ἀγγελίας ἐν ἑνὶ νὰ ποιηθῇ πρὸς δὲν τὰ πῆγαναι νὰ ἐξεδιῇ τὸ παρελθόν τῆς συντροφικῆς τῆς ζωῆς του. Καὶ τὴ ὁράτα ποικιλία, προσηνότητα· Ἐμπορος, εὐγενεῖς, τεχνικὴς καὶ τεχνιτῶν, νέοι ἐκκοῦ χρόνον πρὸς ἔχουν ἀνάγκη ἀπὸ γυναικία πρὸ ἀπὸ δουλειά. Καὶ ὅσοι γίνονται γάμοι με τὸ μῆναι αὐτῷ, καὶ ὅσο

Οι ερωτικές αλληλογραφίες. Μά μου φέρνουν
αγγελίες, που δε μπορούν να στείλουν με τις
χαρτίες ν' άνοστη δ' ήχος τον σ' όλο το Κράτος
και ν' άναταίνον τον αντίπαλο του χίλια αντί-
τυπα. Έσχεφθήκατε ποτέ τι δυστυχισμένη ζωή

[illegible]

έναν από τους γνωστούς έρωτικούς ποιητές και ποιητορηματικούς ποιητές: εινε ή πιο άθωα είτε ή πιο άνδρικοστη σχετιζομενιτα που θα μπορούσε κανείς να φανταστεί. Και συμβαίνει τυχαίως άστιά είναι η σισυϊά. Έπιστολές γεμάτες τρυφερότητα και κοίτες, βρίσκονται αφηγημένες ανάμεσα σε μιαν άγριλη κίσιπου λιτάσματος και κάποιου γιαιριού άνομότησης άρρίστιας! Έπάνω από την άνομότητα η προσέτιμα μιάς έρωτευμένης εινε τοπομιο σαν «πότιμνη» τ' όνομα μιάς παρμηνίας που υπόκειται άπόλυτη μυιστωτική στις πελάτες της. Πόσες εύθιμες σκηνές και πόσε θλιβερές δε μιάς υπόβαλλουν τα μυστηρια από τα ξεγυριανά που θορυόκοιαν άκαπαμένα τα αυτά μεγάλα φτερά του Τύπου! Μά στο έρωτικα διαμέρισμα της σόλιδας με τις άγγελλες, διαστασιαστωτερη άκομη εινε ή ζήτηση που όριτα κι' άπάνω απ' όλα τα μεταμορφόμενα και όριτα

σύνεμα λόγια. Περιέργως έκρινον ὁ «τριαντάφυ-
λὸν ζήτησι μὴ κυρία ἡ δεσποινὴ ῥόμη, ἀπὸ
«ζήτησι» γὰρ τὰ «τὴ συνεταιριστὴ» σὲ μὴν ἔ-
κρηθ' ἐπιχέουσι». Μὰ γιατί δὲ ζήτησι καὶ κί-
ναν ἀντὶ αὐτῶν δὲν προέκυψε γιὰ τὴ ἐπιμέ-
ρην τοῦ Ἀδῶμ καὶ τῆς Ἐδῆς; Πῶς περιέρ-
χοντο ἑκεῖνοι ὁ ἀγνοοῦσι πού ζήτησι μόνο μὴ
συντερίφουσα γὰρ ὡ ἀναλλάσσουσι τὸ σκέ-
ψουσι; μὰ θέλει τὸ σκέψαι μὴ κεφαλὴς τῆς
μὰ μὴν ἔχη περᾶσι μίαν ὠριμένην ἡλικίαν, θέ-
λει τέλος πάντων νεανικὲς σκέψεις, ἀπο-
ποιεῖται τοὺς ἐντάχονται μὴ τὸ στόμα ποιεῖ
μὲ τ' αὐτὴ. Καὶ τὴ πνευματικότητά καὶ μετρη-
προσφύνη σὲ σκέψαι τὴ κυρία τῆς ἀχόμης νέας
τὸ θέλει μὰ χαροποιεῖται τὸ σπῆσι τοῖς
μὴ κανέαν κίριον «εὐπορο», ἡλικιωμένη καὶ μόνῃ,
τὴ εὐπαλχίαν γὰρ τ' ἄλλῃ γεγράμα τὸν πλο-
σίον «εὐπορο».

των, οποιουδήποτε πλοίου, άρχει νάνημοι; Μα το μεγαλύτερο πλοίο βρίσκεται στις άμμο-
πνιγές άγνελιές. "Ω θαυμάσιη φαντασία τις βελτί-
πυνες για χρίματα ! "Η αυστηρχή κοίτη και το
ελακουμένο έργημα, ό θάνατος τοι ένδοξος ά-
νθρώπου και ό τέλος τοι φημιμένον βιβλίον ή
μεγάλη κοινωνική δυστυχία ή ή έθνική έπιστολή
ή τίς εινε άντικείμενα έκμεταλλεύσεως δια το
άλλαν σάλλαμα και παράγο για ν' αλώση τη
καταπότεια τις, τις μουκαλές τις, τις άέκτιστες
παταγίδες τις που φράνουν άδίαστα έπιδόξα η
για να πύσσουν ετόφραμα «πών όποι νεινται»
Και βερβαινεί ό Δάντες και ή Γραφή για το
ένενομοχτόνιο ύγρό βόζει το σαπνίν, κάτω από
την προστασία τις Παρθένος, βαρβαίει με ή
όνομα "Εθνική μύησης κάτω παλαιοσύν

Λέγετε πως κάποιος ιδιοκτήτης ενός εργοστασίου ή επιχειρηματία, περιοδικό, έδωσε για προκήρυξη κόπον του μιά στήλη της σελίδας αυτής: μιά παρουσία. Και πόσες προέβλεπε, ή έπαυλες και μιά για ανθρώπων αξιοσημείωτων δέν γεννην από άγγέλους που το μεγαλύτερο μέρος τους: έχει απήρτησει τον κόσμο! Μερικές μεγάλες επιχειρηματίσσαν όσαν φρονεία άρ' όπου βοήθουσαν τον δίκαιο, την έλευθερία, ή δικαιοσύνη μ' άγχι-πρόσετε το μαγαζί που βρίσκεται από πίσου: της σελίδα με τίς άγγελους, το φρούριο σωματιν, τρελάζει και χρεμύζειται. Και ό έλθουνα τον πονη-αύτου! Από το ένα μέρος φωνάζει: — Ω παρδόν! Ω άβέλεια! Ω ιδανικό — κι από τ' άλλο φωνάζει ή άπάτη και το ψέμμα. Μά τέτοιον ένα δέν-επίθετο μέρος κάθε φοράν πράγματος. Με τί δικαιοσύνη ή σελιδί' αυτή έχει κάποιαν άνηγατήν; έμπορεύεται την εύκολοποιότητα των ανθρώπων, μιά όχι το σκάνδαλο και το έγκλημα μ' έλεονομένη, μιά γιά θύους, όχι γιά μιά χλίμα, ή έλεον άπαται σνγνά, μιά δέν υποκαταστήσ' τον, και υποβάλλει ν' άτακτείσ' ό σ' ός τους, μιά όχι ή παρδόν. Και έλεν—γιά όποιον ξέρει νά τί διαβάσῃ—ή μιά άγχοσύνη.

ΕΒΡΑΪΚΗ ΗΘΟΓΡΑΦΙΑ
ΤΟΥ
ΣΙΑΛΩΜ ΑΛΕΪΧΕΜ

ΕΙΣ ΤΗΝ ΠΟΛΙΤΕΙΑΝ ΤΩΝ ΚΑΘΙΕΛΗΤΩΝ

ΕΚ ΤΟΥ ΠΡΩΤΟΤΥΠΟΥ
ΥΠΟ
ΓΙΩΣΕΦ ΕΛΙΓΙΑ

Εἰδες ποῖς τοῦ λόγου σου... περιεργα καμώματα
τοῦ ἐκκληροδόκου καὶ πόσο τόνε κατοικοπολιτοῦν ἀπὸ
οὐτοῦ οὗ τοῦ οὐτοῦ. Εἰδες ποῖς τοῦ λόγου σου, ἔνα τόσο
περιεργα ἐκκοπικετὴ στήν Καθεδρική; Λόγο σου
φαιναίτα, βρε ἀγριάνθρωπε, ἡ τιμὴ ποὺ σοὺ χάνει
ὁ ἄλλος ἐχθρὸς μου σὺ οὐκίτοι σου; Πρὸς; καὶ τὸ
ἀγρήσει καὶ στείκεται ἀπὸ βρυχημένους γάτος πῶσο ἀπὸ
τὴν πόρτα σου καὶ να περμεῖν; ἢ ἀν δὲ βρεσκεται
ἐκὸν σὰ γούστα σου καὶ τὸν διώξῃς ληγόντας τὸν
νῶστον τὴν ἀλλή μῆρα;!... Βέβαια, μονάχα ἐνὰς ἰσο-
λύτῳ ἀπὸ τὴν Μόχα σου ἢ αὐτόνα, μπουρὸς να
καθεσθῇ τέτοια περιεργα ἐτικέτα μὲς' σὺ σημάδι
τοῦ! Δὲν πιστεῖται ὅτι ἄνθρωποι ποὺ μεγάλον ἄνθρωπον
εἴναι ἔδω ἀπὸ τὸ Παρ Γιωσήφ, ποὺ εἶνε τόσο δια-
βαρμένους καὶ τόσο θεωροφύομενος! Ὁσέριο, οἱ πόρ-
τες τοῦ οὐκίτοι τοῦ εἶνε πάντοτε ὀρθάνευτες: "Οἱ οὐ-
τίς ἀπὸς ἐδῶν." Ἐτα τόχουμε εἰς τοὺς βρεγατοὺς ἀπ'
ἀνέκτα, ποὺ λέξ'...

Ὁ σπιτονικοκύρης λοιπόν, κακομοιριασμένος
ἔβραζε πὸν ὁ ταμπάκιον εἶνε κολλημένος στὴ χεῖλ
τὸν καὶ τὰ ροῦχα-τὸν παρουνόζιζονε πολλὰ παρα-
θυρόκλει, μόλις εἶδε τὸ Ραββῖνο γὰ μβαίνει στὸ σπίτι
τὸν, ντυμένος ἀπὸ σαββατιάνα, τάχως συγχύστηκε κ'
εἶπε : «Μπαροῦχ Ἄμπα! (Καλὸς ὁρίσαστε). Ὅριστε
ἀφένι μου! Μεγάλι μου τιμή... Ζητάτε τὸν Κύριο;
Πολλὴ εὐχαριστία...

Κι ὁ καλὸς σπιτονοικοκύρης ὁ ὁποῖος ξέχασε κεῖνη τὴν στιγμήν τὴν ἀπόφασι τοῦ ἐνηρητο φιλοεθνισμὸν καὶ τὴν γνῶσιν τοῦ φράσι «ἀς εἴν' ὅστιος θέλει, ἀνάκη κι ὁ Διοκίτης τῆς Περιφέρειας» κομπῶ-
 ῖλκε γρήγορα γρήγορα κι ὁδήγηος τοῦ Ραββίνου μαζὺ
 μὲς τοὺς δύο νοικοκύρηδες τῆς πολιτείας πίσω ἀπὸ
 τὴν πόρτα τοῦ ἀφάνει πού βρισκότανε κρυμμένους ἀπὸ
 τὸν ἀνθρώπινον.

Ὡς τὴ ἀπολογία αὐτοῦ κίνηθ' ἐν στιγμῇ ὁ ἀνθρώπος ἐπικρατῶν μέσα στὸ δοῦμά του;

Κανεὶς δὲν τοῦ ξέρει! Ἰσως νᾶκανε τοὺς λογαριαμούς του γιὰ τὸ διηγήσομαι, ὥστε νὰ λογαριάσῃ πόσους πῆγες καὶ πόσα μέτρα θὰ στήνουναι ὁ γάμος, ὅσο εἶχε πλάγιαση, μεσομαριότητα, ὥστε πάλι νὰ καθίστανται ἐκεῖ ἀεγροὶ χαχανίζοντας μὲ τὴν μικροτέρας ψυχῇ τοῦ παπαιοκοκίου, ὡς ἐκείνη δὴ τὴν ἐβγαλίστην, ποὺ δειχνεὶ ὅσον τὸν κόσμο τὰ ἀλλὰ τῆς ἐκπαλῆς τῆς καὶ ποὺ μοῦσι μὲ τὴν καρδίᾳ τῆς τὸν ἄντρα, τὸ ταίρι τῆς (Ὁλοῦντα, τὸ ξέρουν αὐτὸ τὸ μυητικό!)/...

Ποιὸς μορεὶ νὰ εἰσοδύσῃ
τ' ἄδυντο ἐνὸς ἑβραίου ἀπ'
τῆς Μόσχας, ἐνὸς ἀρχιερε-
ῶνος, ἐνὸς ἀνθρώπου κα-
τὰ πρόκει, τραγοῦ, πο-
νεκατομμυριοῦχου, καὶ
ποιοὺς μορεὶ νὰ μᾶς πλη-
ροφωρῇ γιὰ τίς μυστικὰς
οὐλειὰς ποὺ κάνει ἐνας
ὑβριστικὸς μονάρχης μέσας
ἐνὸς κάμαρες; Ὅποσοι
ὅλεις μῆλ' ἦσαν ὁ ἀντιπρό-
σωπος τῶν Καθολικῶν
τοῦ πρώτου τοῦ δογματι-
οῦ ἐν τὸν εὐρήκων καὶ πέρα.
Ὁ μονάρχης παρατήρησαν ὅτι
πορτὰ τῆς ἄλλης κάμα-

εἶταν ἀνομιάνη και
 ὡς μιὰ σιγή ἀπόληνη δ-
 ακατοῦσε. Δὲ θέλησαν
 μὲς να περάσουνε μέσα.
 ἔν τὸ ἀπαῖτε αὐτὸ ἡ
 ἡγίγια. Ἰῶως να κοιμᾶ-
 ῖν ὁ ἀνθρώπος ! Γιαντὸ
 φοβήσανε λόγοι τοῦ ἀνθρώ-
 οῦ γιὰ να δώσουνε εἰδησι-
 ας συνηθίζονε στήν
 ἀδριεμένη. Μόλις ἀκου-
 ὦ ἔργολαβο: ἀνθρώπινη
 ὦση ἀπ' τὸ πρῶτο δω-
 ατίου του, χήμηξ ἀπ' τὴν
 ἡλ κάμαρα γεμάτος ἀνη-
 γία, καὶ βλεπόντας μπρο-
 στὸν του καινούργιος φρά-
 ν, ἔγινε θεοῖο ἀπ' τὸ θυμὸ
 αὐτοῦ φωνάζε μὲ φουήγια :
 «Τι εἶστε σέι, τί γν-
 οῦντε δὴ πέρα ;. Ἰῶως
 εἰς ἐπένεργε να μετῆτε ;
 Ἰῶως φορεῖ δὲν εἶπα δι-
 νὲν ἐκτρέπεται να μπαῖν
 εἰς ἄλως. »

Μερικοί λένε πώς μέσ
μεγάλο τον θυμό δέ
έφτασε και προσέβαλλε
ν όβραιοσύνη... αλλά δεν
έπει να παραξενώσει τώ

λόγια τὸν θυμωμένον. Ὁ Ἰσραηλῆτης, κὶ ὅταν ἀμαρτανῇ ἄκομα, εἰς πάντα Ἰσραηλῆς· ὁ δὲν εἶποι

Ὁ καλὸς μὲ ἀνεγνώστης, ποῦ ἔχει γνώρισι πὸν καλὸν τὸ χαρακτήρι τὸ ἀρχηγοῦ τῆς κοινότητος τῶν Καρδουελίων, ἔχει πὸν καλὸν πόσον ταπεινὸς εἶναι ὁ Παῦ Γιωσπηλῆ. Ποῦ τὸν δὲ θυνάμει μωροῦσά στή ἰδέσθαι. Πάντα θέλει να εἰς ἀπ' τοὺς τελευταίους κ' ὄχι ἀπὸ τοὺς πρώτους. Κ' ἔχει τὴ δικαιολογίαν τὸν ὁ Παῦ Γιωσπηλῆ· δὲν εἶναι καλὸ στὸν ἄνθρωπον τὸν σπαρώγγη τὸν ἐαυτοῦ τὸν καὶ να παραβῇσεται. Τὰ περὶ πᾶντῃ μὲ εἰς σιγανὸν κ' ὄχι βιαστικόν. Τῇ στιγμῇ τούτῃ ὅμως, σωστὸ δὲ εἰτανενα βγγῆ ἀπ' τὰ ὅρια καὶ ν' ἀρχίσῃ νὰ μιλήῃ, ἐπειδὴ οἱ ἀκούοντοί του, ποῖ εἴτανε νοικοκυραῖοι καθὼς πρέπει τῆς πολιτείας συνηθιστὴν ἀπὸ τὸ θυμὸ τὸ πλουσιὸν ποὺ χημῆς μὲ τέτοιον τρόπο κατ' ἐλάνου καὶ ἔφρτος στή γῆ ἐπὶ παρουσίᾳ του.

Ποιὸς ἔξρις τὸ φναικὸ τοῦ ἀνθρώπου αὐτοῦ; Ἰσως
νάην κανεὶς ἀπ' τοὺς ἐκτελούντας τὰς διαταγὰς τοῦ
Πολιάκωφ Ἰωσφ-Ἰωσφ αὐτοῦ ὁ Πολιάκωφ. Γ' αὐτὸ
τὸ λόγο, θέλοντας μὴ θέλοντας ὀπισθοχώρησαν λίγο
κατ' ὅλιγο ὅσπου βρεθίκανε αἰὰ καὶ ἀνοιχθὰ στὴν
πόρτα. Τὶ νὰ κάμης;...

Μονάχα ὁ Παῖς Γιωσephὴλ δὲν τῆρας διόλου
τοῦτη τὴ φορὰ καὶ δὲν τοῦ κινήσει ἀπὸ τῆ θέας του.
Τὴ στιγμὴ ἐκείνη σκεπτόταν ὁ Παῖς Γιωσephὴλ μὲ το
νοῦ του καὶ ἔλεγε: «Αὐτοὺς εἶνε ἄνθρωπος μὲ γά
λο καὶ τότε δὲν ἔχω τίποτα να βοηθῶω, καὶ ἂν αὐτοὶ
εἶν' ἄνθρωπος μὲ καὶ ὁ τότες γιὰ νὰ τὸν φορηθῶω...
Γι' αὐτοὺς τοῦ λόγου τὸν πληρώσει μὲ ζσητὴ καρδιά καὶ
τοῦ μίλησι, μαζαζοντάς τον, ἔτσι:

— Δίκατε ἐν τῇ Κύρῳ... Φωνάζει καὶ μετ' ἐπὶ διόγκου
σας... Νὰ μὴ συναρπάξῃτε ποὺ σὰς ἀνηνυγχοῦμαι...
Ἄλλᾳ βλέπετε, ἐκείλους καὶ μετὰ φιλάνθρωπισμοῦ
σκοποῦ... γιὰ τὴν ἰδίαν ἐνός προσκομιζομένων...

Ἀκούονται τὰ λόγια αὐτὰ ἀπολυθῆναι ὁ μυστο-
βίτης ἐργολάβος καὶ ἡ γλῶσσα του ἐπὶ καὶ κόλλῃς
τοῦ λαγοῦνι του. Ἡ ἑσχατὴ εἰσοδος τῶν τριῶν
ἀνδρῶν ἐβραῖον δίχως προειδοποίησιν καὶ ἡ ἀλλοκότη
στασις τοῦ περιεργου αὐτοῦ γέρον, ἐδρασίαν τοῦ
πνεύματος τοῦ φιλοεξουσιζομένου καὶ τοῦ ἀνὰ πνευ-
ματι τοῦ σημείου ναὶ νουθήσῃ καὶ ἑσχατὴ παραχρᾶ-
μις τοῦ ἐγκράτου καὶ ναὶ βρῆ ἔξω αὐτὰ τὰ ὅρια
τοῦ αὐτοῦ αἰσθησάσαντος. Ἐτοί λοιπὸν γὰρ ἀνδοκίελο πο-

100. 100. 100. 100. 100. 100. 100. 100. 100. 100.

—Ὁρίστε καὶ σὺ, πᾶς τὸ δῶρο μου γιὰ τὸ γε-
ροκομείο σου!

Μὴ τὸ μαῖνον αὐτὸ ἔκτεσε τὸ σαρκί τὸ γηραιὸν
Ραββῖνον κατὰ γὰρ μαζὴ μὲ τὸ μαῖνον τοι καὶ
Ραβ γὰρ ἡ Καθιελέηκα στάθηκε γιὰ χίλιστα ἐπὶ
δοκεῖται—πρῶτη φορά στὴ ζωὴ του... (1) Μόνον τότε
δοκτεῖται τὸ βλῆμα τὸ δ' ἥρασε, σὰν πλατὰ, ἵδαντες
δ' Ραβ Πισσητὴ πρὸς τὸ πάτομα, ἠρῶσας τὸ σαρκί
τοιο καὶ τὸ μαῖντα, καὶ οὐκ ἔλασε ἀμύσας τὸ ἔδεκο
κεράλι του. "Ἦτοτε παύσατενη κρυφὰ μὲ τὸ χέρι
τοιο στὸ μάγουλο καὶ χιτῆς τὸ δαῖτυλά μὴν τεχόν
κ' ἔχονε πατώσει. Κι ἀμύσας στεφμενος πρὸς
τοιο ἀπὸ ἡλίου φεγγαρίου μίλιος τασινα καὶ σιγὰ,
μὴν περὶνον χαμολοῖ, ἐνὼ τὸ πρόσωπὸ τοιο εἶχε
γὴν κίτρον σὰ σαρκίαν:

—Ναί... νάί... Τό δῶρο αὐτό εἶτανε γιά μένα. Καί τώρα τί θά προσφέρετε, ἀγαπητέ ὁμόδοξε ὑπὲρ τῶν ἀσθενούντων γερόντων, θέλω νά σᾶς πῶ γιά τὸ γεροκομεῖο πού ξέρετε ;...

Τι συνέβηκε μετά, κανείς δεν το γνωρίζει. Κανείς δεν μπορεί να μάς πληροφορήσει. Για το λόγο ότι ο δόξ δεικνύει αξιοί νοικοκυραίους της Καθεδρικής μας δόξης δέχθηκαν την ψυχολογία του Μοσχοβίτη, τοκογάρου Κασπάρ ήντ το δομάτι... δ δ Παρ Γιοση-πάλ δέ θέλουν να εναντίη αυτή την ελπίδα... Μόλις έφθνε από χει πέρα, μέν το περσιότατο, έλαμπε το πρόσωπό του παραένα. Πρό πάντος το ένα τον μάγουλο, το άριστερο... Και τότε, στρεφόμε-νος προς τους παρευρισκομένους με ταπεινοφροσύνη και με γλυκό γαργάλο τον λέγει:

— «Μαζὰλ Τώβ» (Καλορίζικα!) ραμπήδες μου, σὰς
φέρνω καλὰ μαντάτα. Μὲ τὴ δύναμι τοῦ Μεγαλοδύ-
ναμον θὰ χτισθῇ τὸ δίχως ἄλλο τὸ γεροκομεῖο μας.
Τὸ γεροκομεῖο ποὺ θὰ εὐφράνῃ τὴν καρδιά τοῦ
θεοῦ καὶ τῶν ἀνθρώπων...

Στὴν ἀρχὴ δὲν πιστεύσαν οἱ καθωμελιῆτες στὰ λόγια τοῦ Ραββὴ των. *Ὅσοις οὐκ ἴδους στιγμυῶδες ἀκούσανε τὴν εἶησι κι' ἀπὸ τὸ στόμα τοῦ ἰδίου ἐργολάβου ὁ ὅποιος, καθόλου αὐτὸ τὸ δίδωσιμα χτυποῖσε μὲ τὰ κοντοῦλκα δάχτυλα του, πάντα στὸ σιῆθος τοῦ ἄσπρου ποικαμισμοῦ του, λέγοντας:

— Γιουντιήδες μου, ἐγὼ θὰ σᾶς ἰδρῶσιν τὸ «Γε-
ροκομείο», ἐγὼ κι' ὄχι
ἄλλος... Καὶ δὲν τ' ἀκού-
σανε μὲ τ' ἀρωγὰ μονάχα

δανέ με τ' αργία μοναχά
αὐτὸ τοῦ πατριᾶ τοῦ Καδρυ-
λῆτες παρὰ εἰδὸς καὶ με-
τὰ τὰ ματὶα τους, ποὺ δὲν
τοῖσι, τὸ βοσκοφῆτι ἐργο-
λαβὼ να περιφῆται ποὺ
δοῦμα μαζὺ με τὸ παββίκο
να να δελῆγει τὸ τοῦ μα-
στῶνι του; εἰδὸ θὰ στῆθῃ
τὸ χῆριζο Τσοῦ θὰ εἶνε το
πλάτος του, τοῦο, τὸ θυγος
του, τοῦο το μακρὸς του!!
Δὲν πῶσανε πολλὲς μέρες,
ὅπου ἐφῆσαν τὰ πέτρες,
τὰ ἔβλα καὶ τὰ πλάθῃνα
τὰ ὅλα τὰ χοχταῖνικα
τὰ δοχῶσαν ἐπὶ χοχταῖς
τῆς ὁδοποιήσεως.

[illegible]

Μ' αὐτὰ καὶ μ' αὐτά,
τὸ γεροκομεῖο θὰ χινοῦν,
κί αὐτὸ θὰ φχαριστήσῃ τὸ
Θεο καὶ τοὺς ἀνθρώπους·

(1) "Ὅπως σὺλους τοὺς Ση-
μιτικούς λαούς, ἔτσι καὶ στοὺς

ΠΡΟΥΝΤΩΝ.—'Η Ἀφθονία.

(Ἰδιωτικὴ Συλλογὴ)

(1) Ὅπως σὺλους τοὺς Ση-
μιτικούς λαούς, ἴσκι καὶ τοὺς
ἑβραίους θεωρεῖται προσβλη-
τικό νὰ μὲν καλεῖς ἀσκεπής·
μὲ ἐλ-α-φρο-ν-τ-ι-ή γκ-ε-φ-α-λ-ή
(ὑπεκαλοῦντο αὐτοί) (Σ. Μ.)

ΙΣΤΟΡΗΜΑ
ΤΟΥ
ΚΟΥ Θ. ΒΕΛΛΙΑΝΤΟΥ

ΤΑ ΠΑΛΙΑ ΑΡΧΟΝΤΟΣΠΙΤΑ

Η νέα κοινωνία των Αθηνών δεν γνωρίζει άλλος διόλου την παλαιότερα. Μετεμορφώθη και αυτή όπως η πόλις, και μέσα εις το σημερινόν εκατομμύριον των κατοίκων της, έχθησαν όχι μόνον οι ώραιαι τύποι της, αλλά παρεμορφώθη και ο γενικός της χαρακτήρ. Και τα στίγματα των Αθηνών έχασαν την παλαιάν των μορφήν. Έπλησαν τὸν ἀνήφορον καὶ προσπαθοῦν νὰ γίνουν ἀμερικανικοὶ οὐρανοξύστες. Όλα αὐτὰ εἶνε ἀποτέλεσμα τῶν τελευταίων πολέμων, οἱ ὅποιοι ἐπλούτισαν πολλοὺς καὶ ἔφεραν νέα πολυτέλεια στοιχεῖα. Ἐν τῷ μεταξύ πολλοὶ ἔγιναν νεοαῖ— ἔξοι. Ἐτοὶ μετεφράζοντο ἄλλοτε οἱ parvenus.— Αὐτοὶ εἶνε οἱ ὅποιοι ἐπιδεικνύον τὸ χρημὰ των καὶ κἀνόνουν τὸν περισσώτερον θόρυβον. Ἐτοὶ ἐκείνοι ποὺ ἐβράδυναν εἰς τὴν ὥλην πρόδον, μένοντες ἀγνωστοὶ σχεδὸν μέσα εἰς τὴν μεταβληθεῖσαν ἀθηναϊκὴν κοινωνίαν.

Η μεταβολὴ αὐτὴ μοῦ ἐπαρουσιάσθηκε ζωορ— τέρα κατὰ τὸν θάνατον μιᾶς παλαιᾶς ἀρχόντισσας τῶν Αθηνῶν. Εἰς τὴν κηδεῖαν τὴν δὲν εἶδα παρὰ ὀλίγους ἀνθρώπους τῆς παλαιᾶς κοινωνίας τῆς πόλεώς μας. Ἐκείνοι οἱ ὅποιοι ἐγγνώσκον ἄλλοτε τὴν ἀρχόντισσαν αὐτὴν σπινθηροβολοῦσαν ἀπὸ πνεύμα καὶ ἀστροπλοῦσαν ἀπὸ εὐμορφίαν, οἱ περὶ σπέρτοι ἡ ἀπέθαναν ἡ ἐχθρὸν μέσα εἰς τὸ πῦρ τῆς νέας κοινωνίας. Ἐτοὶ ἐβόησαν σχεδὸν λησιμονιμένη καὶ ἐκη— δευτικῆς σχεδὸν σὺν ξένῃ καὶ ἀγνο— στος εἰς τὴν πόλιν αὐτήν, οὗτοι κάτω ἀπὸ τὰ παράθυρα τοῦ πατρικοῦ τῆς σπητιοῦ συνεκεντρουτοὶ τόσο διαδη— λώσεως τοῦ πλῆθους, εἰς δὲ τὰ σα— λόνια τῆς ἐοχθῆς καὶ ἐκείνην ἀπὸ τὸν ἀνδοστῆς Αθηναϊκῆς κοινωνίας κατὰ τὰ χρόνια τῆς πρώτης δυναστείας, καὶ κατὰ τὰ πρώτα ἐτῆ τῆς βασιλείας τοῦ βασιλέως Γεωργίου Α'.

Η κυρία αὕτη ἦτο ἡ κόρη τοῦ ἱστορικοῦ τῆς Ἑλληνικῆς ἐπαναστά— σεως Ἰωάννου Φιλήμονος καὶ ἀδελφὴ τοῦ διασημοῦ δημοσιογράφου καὶ δι— μάχου τῶν Αθηνῶν Τιμολεόντος Φιλήμονος, τὸν ὅποιον οἱ πολῖται τὸν ἀνέγνωσαν εἰς τὸ ἄξιωμα τοῦτο, εἰς μιάν ἐποχὴν ἐξήντητος σχεδὸν ἐπα— ναστατικῆς.

Εἶνε περίεργος ἡ ἱστορία τῆς οἰ— κογενεῖας ταύτης. Ὁ Ἰωάννης Φι— λήμων ἦλθεν εἰς τὴν Ἑλλάδα ἀπὸ τῶν Μπουγιούκ - Δερε τοῦ Βοσπόρου, τὸν Ὀκτώ— βριον τοῦ 1821, κατὰ τὴν ἐποχὴν ποὺ οἱ σφαγεῖς τὸν Ἑλλήνων ἐμείναντο εἰς τὴν Κωνσταντινού— πόλιν. Ἐβόρε κυρὰ ἐπιβρασθεὶς εἰς ἕνα ὑδραῖ— κὸν πλοῖον καὶ ὁ ἐνθουσιώδης νεανίας, ἔσπευσε ἀπὸ συμπετόν καὶ ἐν τῷ ἑθνικῷ ἀγῶνι. Ὁλὸν ἐκ τῶν σπανίων ἐγγράμματων τῆς ἐποχῆς τῆς Προ— σελήφθη κατ' ἀρχὰς ὡς ὑπογραμμάτης τοῦ Δη— μητρίου Ὑψηλάντη καὶ ἔπειτα ὡς γραμματεῦς τοῦ ἀρχιστρατήγου τῆς Πελοποννησιακοῦ Πετρου— πελ Μαυρομυλά, συνόδουσε δὲ καὶ τοὺς δύο εἰς ὅλας τὰς ἐκστρατείας των. Εἰς τὰς θέσεις αὐτὰς προσέφερε πολιτικὸς ὑπηρεσίας εἰς τὴν μαχομένην Ἑλλάδα. Ὅταν ἐτελείωσεν ὁ πόλεμος, τοῦ ἐδόθη ὁ βαθμὸς τοῦ ταγματάρχου τῆς φά— λαγγος τῶν ἀγωνιστῶν. Ἀπὸ τότε δὲ δὲν ἐξήγησε καμμίαν ἄλλην ἀμοιβὴν διὰ τὰς ὑπηρεσίας, τὰς ὅποιαις προσέφερεν. Ἀρρωσθῆναι εἰς τὴν δημοσιο— γραφίαν κατὰ τὸ 1832 ἐξέδωκεν εἰς τὸ Ναύπλιον τὸν «Χρόνον». Ὅταν μετετέθη ἡ πρωτεύουσα εἰς τὰς Αθήνας, μετέφερε τὸ τυπογραφεῖον του εἰς τὴν νέαν πρωτεύουσαν καὶ ἴδρυσε τὸν «Αἰῶνα», ἐφημερίδα τὴν ὅποιαν διατήρησεν ὁ ἴδιος μέχρι τοῦ 1857. Ἀπὸ τότε τὴν ἀνέλαβεν ὁ υἱὸς του Τι— μολέον καὶ διετήρησεν αὐτὴν ἕως τοῦ 1888. Ἐτοὶ ἡ ἐφημερίδα αὕτη ἐξηκολούθησεν ἐκδομένη ἐπὶ πενήντα πέντε χρόνους. Ἡ μακρὰ ἐκδοσις τῆς ἐφη— μερίδος ταύτης γραφομένη ἀπὸ δύο ἀνδράς ἑκα— τὸν δημοσιογραφικῆς ἰδιοφυΐας, ἐπέδρασε φυσικὰ σπουδαίως εἰς τὴν πολιτικὴν καὶ τὴν κοινωνικὴν ζωὴν τῆς χώρας. Μαζὺ μὲ τὴν δημοσιογραφικὴν του ἐνασχόλησιν, ἐγραφε ὁ Ἰωάννης Φιλήμων καὶ τὸ «Ἱστορικὸν δοκίμιον τῆς Φιλικῆς Ἐται— ρείας» καὶ κατόπιν τὸ «Δόκιμον τῆς ἱστορίας τῆς Ἑλληνικῆς Ἐπαναστάσεως».

Ὁ Ἰωάννης Φιλήμων ἦτο ὁριζήματος ἀνὴρ. Ἐρωτευθεὶς παρὰ τὸν ἑραστήν Ἀνδρονί— κου Μακρῷ, ἐνυμφεύθη αὐτὴν. Ἦτο αὐτὴ ἀδελφὴ τοῦ ποιητοῦ τοῦ δημοτικοῦ γενομένου ἄσματος

Ὁ παιδιὰ μου
ὁρᾶνὰ μου
Δωμένια ἐδὼ μ' ἐκεῖ κτλ.

τὸ ὅποιον ἐτραγουδοῦσαν οἱ Ἕλληνες κατὰ τὰς παροιμίας τῆς ἐπαναστάσεως, καὶ τὸ ὅποιον ἀπο— δίδεται ἐσφαλμένως εἰς τὸν Ρίγαν Φεραῖον. Ὁ

γάμος του γενόμενος μέσα εἰς τὰς φλόγας τοῦ ἀγῶνος, ὁμοίως μὲ περτυεωδὲς μυθιστόημα. Ὅταν ἀποκατεστάθη τὸ νεαρόν ἔθνος εἰς τὰς Αθήνας αἱ ἐσχισματικαὶ οἰκονομικαὶ, τὸ σπῆτι τοῦ Φιλήμονος ἐγένεν ἕνα ἀπὸ τὰ θωρακισμένα κοι— νωνικά καὶ πολιτικά κέντρα. Ἐκτισαν ἕνα μέγαλον διὰ τὴν ἐποχὴν σπῆτι εἰς τὴν ὁδὸν Μουσῶν, σή— μερον Καραγεώργεβις, ἐκεῖ δὲ ἐδέχοντο κάθε βράδυ τὴν ἀθηναϊκὴν κοινωνίαν. Μαζὺ μὲ τοὺς διακεκομμένους ἀνθρώπους τοῦ τόπου ἐδέχοντο ἐπίσης καὶ διασημοὺς ξένους, ἐρχομένους νὰ συ— μάσουν εἰς τὰς Αθήνας τὰ ἔρεττα τοῦ ἀρχαίου κόσμου καὶ τὴν νέαν δόξαν. Ἐδὼ εὗρισκαν οἱ ἔξοι ἕνα σαλόνι καὶ μιάν κοινωνίαν, τὴν ὅποιαν δὲν ἐφάνταζοντο ποτὶ καὶ ἡ ὅποια δὲν ἦτο κατω— τέρα οὐδεμιάς κοινωνίας τῆς Ἑθρώτης.

Ὁ Ἰωάννου Φιλήμονος, ὁ πνευματώτερος συγγραφεὺς τῆς νεωτέρας Ἑλλάδος, ὁ ὅποιος ἦτο ἕνας ἀπὸ τοὺς καθημερινούς ἐπισκέπτας τῆς οἰ— κίας τοῦ Φιλήμονος, διηγουμένης πῶς ἐννόησαν ἐκεῖ τὸν Ἀλέξανδρον Δουμᾶ ὑιόν, περιγραφῆ— ὡς ἀκολούθως τὰς ἀρεταὶς ὑποδοχῆς εἰς τὸ σπῆτι τοῦ ἱστορικοῦ τῆς ἐπαναστάσεως:

«Μετὰ τὸν φιλοξενῶν οἰκῶν, τὰς ὁποίας ἐρῆ— μωσας τὰς περισσοτέρας ὁ θάνατος καὶ ἡ δια— σπορά, ὑπῆρχε καὶ μιὰ κατορθώνουσα νὰ διακρι—

ΠΡΟΥΝΤΩΝ.— Ἀφροδίτη (Σπουδὴ)
(Σχολὴ Καλῶν Τεχνῶν, Παρίσιον)

νεταὶ δι' εὐρυτέραν ἀκόμη φιλοξενίαν. Εἰς ταύτην ἡδύνατο νὰ ἐφορμωθῇ τὸ εὐαγγελικὸν «κρού— σε καὶ ἀνοίγηται ὅμι». Οὐδ' εἶχε τὴν ἀνάγκη νὰ κρούσῃ, διότι ἡ θύρα ἦτο ὡς ἐπὶ τὸ πλεῖ— στον ἀνοικτὴ καὶ τὸ πέραν τοῦ μεσουραττοῦ παρατεινόμενον λαμπροκόνημα τῶν παραθύρων δὲν ἔπαυε νὰ ἐνθουσιᾷ εἰς πάντα γνῶριμον δια— βίαν ὅτι, οἱ δὲ ἴσως καὶ ἂν ἦτο ἡ ψυχὴ τοῦ διαθέσει καὶ ἡ ὁρῆσις τοῦ τῆς στιγμῆς, θὰ εἰρη— σκεν ἐκεῖ νὰ τὴν ἱκανοποιήσῃ. Εἰς οὐδεμίαν δὲ τῶ— ντι ἄλλην αἰθούσαν εἶχε νὰ ἴδω ποικιλοτέραν συλλογὴν ὅλων κατὰ τῆς ἀνίας. Ὁ ὁρεγόμε— νος ἡσυχίας, ἡδύνατο νὰ διέλθῃ ἀνενοήτως τὴν ἐσπέραν φυλομετρώαν περιόδικα, λευκώματα καὶ νοσηρογραφημένα βιβλία, προσφερόμενα πανταχό—θεν ἐξ Ἑθρώτης εἰς τὸν οἰκοδεσπότην τὸν ἐχόντα πανταχό φίλους καὶ ἐντιμὰς ἐκόλους ἡ ὁ παρ' ἄλλην τράπεζαν εὐρεσας συμπαικτοὺς κοντοῖνας, πικέτου ἡ βεζίκ' οἱ μὴ ἀνιδιάζοντες τὴν πολιτι— κήν, ἡ ὅποια δὲν ἦτο ἀκόμη δόση σημεῖον ἀηδια— στικῆ, εὗρισκαν νὰ τὴν χορηγῶσιν.

Οἱ προτιμῶντες τὴν φιλολογίαν ἡδύνατο νὰ ὁμιλήσασιν περὶ ποιήσεως μετὰ τοῦ Ἀριστοτέ— λους Βυλαωρίτη, περὶ τὸν ἀνασκαφῶν τῆς Δήλου μετὰ τὸν ἑταίρον τῆς Γαλλικῆς Σχολῆς, περὶ τοῦ Ναυγάρα μετὰ τοῦ μακαρίτου Ρηγοπούλου καὶ περὶ Βυζαντινῆς μουσικῆς μετὰ τοῦ Λαμπροῦ. Οἱ δὲ θεωροῦντες τὸν γέλωτα ἀνωτερον πάσης ἄλλης ἀπολαύσεως, θὰ ἦσαν ἀχάριστοι, ἂν δὲν ἔχονταν ἐν δάκρυ εἰς ἀνάμνησιν τοῦ τόσου οἰκτροῦς ἀπο— θανόντος εἰς ξένην γῆν εὐθυμοποιή, ἐπὶ τῇ προ— φάσει ὅτι τὴν ἀπόλαυσιν ταύτην παρεῖχεν εἰς αὐτοὺς ἀκούσιως.

Ἐτοὶ εἰς τὰ σαλόνια αὐτὰ εὗρισκε κανεὶς ὅτι ἐπιθυμοῦσιν. Πρὸ παντός δ' ἐπεκράτει ἡ πολιτικὴ καὶ ἡ φιλολογία. Ὁ Τιμολεὼν Φιλήμων ἦρχισε πολιτευόμενος μόλις ἐνηλικιώθη. Ἐτοὶ ἡ πολι— τικὴ ἐκσχολήσεν ἐκεῖ μέσα. Δὲν ἦτο δὲ αὕτη ἀγνο— στος καὶ εἰς τὰς προγενεστέρους ἐποχάς, διότι ὅταν ἡ Ἑλλάς εἶχε διατεθῇ εἰς κόμματα, ὁρσοῖκον, γαλλικόν καὶ ἀγγλικόν, ὁ «Αἰὼν» ἦτο τὸ ὄργανον τοῦ μεγάλου καὶ ἱσχυροῦς κόμματος τοῦ ὁποῖου κεφαλὴ μὲν ἦτο ἐκ τοῦ ἀφανοῦς ἡ βασιλισσα Ἀμαλία, ἐκ τοῦ ἐμφανοῦς δὲ ὁ Ἀνδρέας Μετα— ταξὰς καὶ ὁ Δημήτριος Καλέργης, ὁ ὁποῖος ὅμως

σχετίζοντος διὰ στενῆς φιλίας μετὰ τοῦ αὐτο— κράτορος τῶν Γάλλων Ναπολέοντος τρίτου, διὰν οὗτος εὐρίσκειτο εἰς τὸ Λονδίον, μετεπέθεσεν εἰς τὸ γὰλ ἰκὸν κόμμα.

Ἐν τούτοις πλὴν τῆς πολιτικῆς καὶ ἡ μουσικὴ δὲν ἦτο ξένη. Τὸ πιάνο, λέγει ὁ Ροῖδης, ἀντήχη μόνον ἐκ διαλειμμάτων, χωρὶς οὐδεμίαν ὑποχρῶ— σιν ἀκροάσεως αὐτοῦ ἐν σιωπῇ καὶ κατανύξει. Καὶ αὕτη ἡ διάταξις τῶν ἐπιπλάν, ἐφαίνετο ἀπο— βλέπουσα εἰς παροχὴν ἀνωτέρου τοῦ συνήθους ποσοῦ ἀνέσεως καὶ ἀνεξαρτησίας. Οὐτε κάτοικος οὔτε χρυσώματα, οὔτε ἄλλα βασιανιστήρια τῶν ὁμιλιῶν, οὔτε ἀνάκλιτρα καὶ θρανία τοῦ συνηθῶς περικυλισμένα κατὰ τὰς μὴ ἐπισήμους ἡμέρας εἰς τὰ ἀποτρόπαια ἐκείνα λευκὰ σκεπάσματα ὡς πτώ— ματα ἐντὸς σαβάνου. Ἀντὶ τούτων διβάνια ἀνα— πατικά καὶ εἰς αὐτὰ ἀκόμη τὰ βαθῆα κολυμβήματα τῶν παραθύρων, τὰ σχηματίζοντα ἐν εἰδῶς κελ— λῶν, ὅπου ἡδύνατο ὁ θέλων νὰ ἀπομονωθῇ τὴν κρητὸν τὰ ἄστρα, τὰ σύννεφα, τοὺς διαβάτας τῆς ἀναισθησίας, ἀλλ' ἡμῖν μόνον τοῦ ἐπὶ τῆς μορφῆς τῶν εἰς τὴν αἰθούσαν κυριῶν, μὴ χορηγῶν νὰ τὰς κυττάξῃ μὴ ἀπληστῶν καὶ ἐπιπονήν, ἡ ὁρῆσι, δὲ ἦτο βέβαια ἀδιάρητος, ἂν δὲν ἐκρίνετο δι— σθεν τῶν παρατετασμάτων.

Τοιαύτῃ τῇ περιγραφῇ τῆς αἰθούσης τοῦ Φιλή— μονος ὑπὸ τοῦ χαρισμένου τοῦ Ἑλλη— νος λογογράφου. Ἡ περιγραφὴ τῆς αἰθούσης ταύτης εἶνε μιὰ εἰκὼν τῶν συναναστροφῶν τῶν ἐκλεκτῶν σπανίων τῆς παλαιᾶς ὥραιας ἐποχῆς, τὴν ὅποι— αν συνήθως ὀνομάζοντο ποιητικὴν πε— ρίωδον τῶν Αθηνῶν. Τὸ σαλόνι τοῦ Τιμολεόντος Φιλήμονος τὸ ἐπρόφθα— σα κ' ἐγώ. Ἐκεῖ κάθε βράδυ συνε— κεντροῦντο, ὅπως ἀναφέρει ὁ Ἰω— ννου Φιλήμονος, Κυρία καὶ Κύριοι ὅταν εἰσῆλθαι ἐγώ, ὁ Ἰωάννης Φιλήμων εἶχε ἀποθάνει πλεόν, ἀλλὰ τὸ σπῆτι τοῦ ἐξηκολούθησε τὴν παλαιὰν παρα— δόσει καὶ εἰς αὐτὸν ὁρῶντες καὶ νέους φίλους. Ἐνθυμιῶμαι ἐκεῖ τὰ βράδια ἐμφανιζόμενον τὸν στρατηγὸν Σπυρίδωνα Καραϊσκάκη μετὰ τῆς συζύγου του, τοὺς καθηγητὰς τοῦ Πανεπιστημίου Καλλιγὰν, Κωστήν Κρασιὰν, πολλοὺς πολίτες οἰκνοῦς καὶ διασημοὺς ξένους οἱ ὅποιοι ἰσχυρά— ζαν εἰς τὸ σπῆτι ἐκείνο καὶ ἐτέοντο συναναστροφόμενοι μὲ τοὺς σοφοὺς

ἐκείνους Ἑλλήνων οἱ ὅποιοι ἐτίμησαν τὴν ἑλλη— νικὴν ἐπιστήμην καὶ τὰ γράμματα. Τὴν παλαιότε— ραν γενεάν εἶχε διαδεχθῇ νέα καὶ μοῦζ μὲ τὴν παλαιαυτῆς ἀθηναϊκῆς ἐβρεσε κανεὶς ὥραιας νεανί— δικας καὶ νέους κύριους, ποὺ τοὺς ἐγγνώρισα εἰς ὅλην τὴν λαμπρὴν τῆς νεότητος καὶ τοὺς βλέπω τώρα κυριωτέτους ἀπὸ τὰ χρόνια. Τὰ ὥραια κο— ρεῖα καμμιὰ φορὰ ἐχόρευαν ἐκ τοῦ προγεῖου καὶ εἰσι εἶδον φαιδρότητα εἰς τὸ σαλόνι ἐκεῖνο, τὸ ὅποιον εἶδε τόσους πολιτικούς, τόσους στρα— τηγούς τῆς πρώτης δυναστείας καὶ τοὺς λογογρά— φους καὶ ποιητὰς τῆς παλαιᾶς ἐποχῆς. Ἄλλοι καιροί, ἄλλα ποικίλα ἐκτελεστοῦσαν πλεόν ἐκεῖ μέσα. Ἀλλ' ἔμεναν ἀκόμη μερικοὶ ἀπὸ τοὺς ὥραιους ἐκείνους τύπους, οἱ ὅποιοι ἦσαν τόσον ἀξέσπαστοι καὶ τόσον ἐγγενεῖς. Δὲν ἡμποροῦν νὰ φαντασθῶν οἱ σημερινοὶ ἀνθρώποι τὰς Αθήνας τῶν χρόνων ἐκείνων. Ἡ πόλις ἦτο μικρὰ, ἀλλὰ εἶχε ἄποιν ἰδιαιτέραν ἀριστοκρατικότητα καὶ κάποιαν ποιη— τικὴν φυσιογνωμίαν, τὴν ὅποιαν ἔχασε πλεόν διὰ παντός. Εἰς τὸ σπῆτι τοῦ Φιλήμονος διεσώζετο ἀκόμη μιὰ μεγάλῃ κοῦκλα τὴν ὅποιαν εἶχε ἀπο— στείλει ὁ Ἀλέξανδρος Δουμᾶς ἀπὸ τοῦ Παρίσι εἰς τὴν ὥραιαν ἀνέψαν τοῦ Φιλήμονος, διετηροῦντο δὲ ἀκόμη τὰ λευκώματα τῶν φωτογραφιῶν τῶν διασημῶν ξένων, οἱ ὅποιοι ἐφιλοξενήθησαν εἰς τὸ σπῆτι αὐτὸ καὶ ἀναχωρήσαντες διετήρησαν ζωο— ράν τὴν ἀνάμνησιν τῆς φιλοξενίας του. Τοὺς ἐπὶ σκεπτάς ἐπεραιοῦντο αἱ δύο θυγατέρες τοῦ Ἰωάν— νου Φιλήμονος, ἡ Κυρία Δάλα καὶ ἡ δεσποινὶς Μαργαρίτ, τῆς ὁποίας τὸ κάλλος εἶχε θαυμαστὴ ὁ μέγας τῆς Γαλλίας γλύπτης Δαυὶδ Δαντέ.

Ἀπὸ τοὺς παλαιούς θαυμάσιος τῆς ὥραιας ἐκεί— νης αἰθούσης σχεδὸν κανεὶς δὲν ἔβη πλεόν. Καὶ αὐτοὶ οἱ οἰκοδεσποταὶ πρὸ πολλοῦ ἀπέθανον, τὸ δὲ σπῆτι ἐκείνο τὸ ὅποιον ἐχρησιμοῦσε καὶ ὁ γο— ρεῖον τοῦ «Αἰῶνος» μετέλλαξε πρὸ πολλοῦ κί— λιον καὶ μετεβλήθη εἰς κέντρον παραγγελοδηγ— νου γραφείου. Μαζὺ μὲ τὴν τροπὴν τὴν ὅποιαν ἔλαβεν ἡ ἀθηναϊκὴ κοινωνία, ἔχασε πλεόν καὶ αὐτὴ τὴν ποιητικὴν του, καὶ δὲν ἀπέμεινε παρὰ πρὸς μόνον ὁρῶν ἡ ἀνάμνησις τῆς ἐξαφανισθεῖ— σης ζωῆς, ἡ ὅποια διέγερσε ἄλλοτε μέσα εἰς τὰς αἰθούσας του.

Θ. ΒΕΛΛΙΑΝΤΗΣ

ΣΤΗΝ ΠΑΤΡΙΔΑ ΤΟΥ ΜΩΑΜΕΘ

Ἐπισκέψης τῶν δύο Τ.Τ. τῆς Δζέββας.—Ἐπιστολαὶ λίπτουσαι ἐξ οὐρανοῦ.—Εἰς τὰ σοκάκια τῶν μαχαλάων.—Πῶς φιλοξενοῦν οἱ ἄραβες.

ΥΠΟ ΤΟΥ ΚΟΥ ΣΩΚΡ. ΠΡΟΚΟΠΙΟΥ

Εἰς τὴν ὁδὸν... Σταθμοὶ τῆς Δζέββας εὐρίσκονται ἐνθρονισμένοι καὶ οἱ διάφοροι ἀργυραμνοὶ ἡ σαρ— φίδες μὲ τὰς κινήτας βερίνας των, ὅπως καὶ οἱ τῶν Αθηνῶν, περιχρῶσας ὅλων τῶν εἰδῶν τῆς ὑψηλοῦ νομισμάτα—ἀργυραμνοὶ ἄραβες ἐπιδοκίμοι παιδιά— δειν εἰς τὸ προσδοκῶν αὐτὸ ἐπάγγελμα ὑπερ ἑξα— σκόνων κυρίως κατὰ τὴν ἐποχὴν τοῦ προσκυνήματος, καὶ κηχημένοι ἀξιοθαύμαστον ἐπιτηδεύματα εἰς δια— βολικούς λογαριασμούς πρὸς ἐξασφάλισιν πλουσίας νο— μιματικῆς διαφοράς.— Εἰς τὴν μεγάλῃ αὐτὴν ἀρη— ριαν περιφέρονται αἱ χιλιάδες τῶν ἡμῖν μόνον προσκυ— νητῶν περιεργαζόμενων τὰ... θαυμάσια πράγματα καὶ ἔργα εἰς τὰ ὅποια εἶνε ἱκανοὶ καὶ ἐπιδόξιοι οἱ βρα— χίονες τοῦ προφήτου, ἀνατρεπόμενοι ἐνίοτε ἐν τῇ προ— σελώσει των ἀπὸ κάποιαν ἀφηνιάζουσαν ἐκ τρόμου παραστῆν καμῆλην, ἡ δεχομένη μὲ στωικότητα τὴν ψυχρολόουσαν τοῦ δημαρχιακοῦ καταβρεκτικῆς, στίς δὲ εἰς αὐτοκινήτος, ἀλλ' ἡμῖν μόνον τοῦ ἐπὶ τῆς μορφῆς τῶν εἰς τὴν αἰθούσαν κυριῶν, μὴ χορηγῶν νὰ τὰς κυττάξῃ μὴ ἀπληστῶν καὶ ἐπιπονήν, ἡ ὁρῆσι, δὲ ἦτο βέβαια ἀδιάρητος, ἂν δὲν ἐκρίνετο δι— σθεν τῶν παρατετασμάτων.

Τοιαύτῃ τῇ περιγραφῇ τῆς αἰθούσης τοῦ Φιλή— μονος ὑπὸ τοῦ χαρισμένου τοῦ Ἑλλη— νος λογογράφου. Ἡ περιγραφὴ τῆς αἰθούσης ταύτης εἶνε μιὰ εἰκὼν τῶν συναναστροφῶν τῶν ἐκλεκτῶν σπανίων τῆς παλαιᾶς ὥραιας ἐποχῆς, τὴν ὅποι— αν συνήθως ὀνομάζοντο ποιητικὴν πε— ρίωδον τῶν Αθηνῶν. Τὸ σαλόνι τοῦ Τιμολεόντος Φιλήμονος τὸ ἐπρόφθα— σα κ' ἐγώ. Ἐκεῖ κάθε βράδυ συνε— κεντροῦντο, ὅπως ἀναφέρει ὁ Ἰω— ννου Φιλήμονος, Κυρία καὶ Κύριοι ὅταν εἰσῆλθαι ἐγώ, ὁ Ἰωάννης Φιλήμων εἶχε ἀποθάνει πλεόν, ἀλλὰ τὸ σπῆτι τοῦ ἐξηκολούθησε τὴν παλαιὰν παρα— δόσει καὶ εἰς αὐτὸν ὁρῶντες καὶ νέους φίλους. Ἐνθυμιῶμαι ἐκεῖ τὰ βράδια ἐμφανιζόμενον τὸν στρατηγὸν Σπυρίδωνα Καραϊσκάκη μετὰ τῆς συζύγου του, τοὺς καθηγητὰς τοῦ Πανεπιστημίου Καλλιγὰν, Κωστήν Κρασιὰν, πολλοὺς πολίτες οἰκνοῦς καὶ διασημοὺς ξένους οἱ ὅποιοι ἰσχυρά— ζαν εἰς τὸ σπῆτι ἐκείνο καὶ ἐτέοντο συναναστροφόμενοι μὲ τοὺς σοφοὺς

ἐκείνους Ἑλλήνων οἱ ὅποιοι ἐτίμησαν τὴν ἑλλη— νικὴν ἐπιστήμην καὶ τὰ γράμματα. Τὴν παλαιότε— ραν γενεάν εἶχε διαδεχθῇ νέα καὶ μοῦζ μὲ τὴν παλαιαυτῆς ἀθηναϊκῆς ἐβρεσε κανεὶς ὥραιας νεανί— δικας καὶ νέους κύριους, ποὺ τοὺς ἐγγνώρισα εἰς ὅλην τὴν λαμπρὴν τῆς νεότητος καὶ τοὺς βλέπω τώρα κυριωτέτους ἀπὸ τὰ χρόνια. Τὰ ὥραια κο— ρεῖα καμμιὰ φορὰ ἐχόρευαν ἐκ τοῦ προγεῖου καὶ εἰσι εἶδον φαιδρότητα εἰς τὸ σαλόνι ἐκεῖνο, τὸ ὅποιον εἶδε τόσους πολιτικούς, τόσους στρα— τηγούς τῆς πρώτης δυναστείας καὶ τοὺς λογογρά— φους καὶ ποιητὰς τῆς παλαιᾶς ἐποχῆς. Ἄλλοι καιροί, ἄλλα ποικίλα ἐκτελεστοῦσαν πλεόν ἐκεῖ μέσα. Ἀλλ' ἔμεναν ἀκόμη μερικοὶ ἀπὸ τοὺς ὥραιους ἐκείνους τύπους, οἱ ὅποιοι ἦσαν τόσον ἀξέσπαστοι καὶ τόσον ἐγγενεῖς. Δὲν ἡμποροῦν νὰ φαντασθῶν οἱ σημερινοὶ ἀνθρώποι τὰς Αθήνας τῶν χρόνων ἐκείνων. Ἡ πόλις ἦτο μικρὰ, ἀλλὰ εἶχε ἄποιν ἰδιαιτέραν ἀριστοκρατικότητα καὶ κάποιαν ποιη— τικὴν φυσιογνωμίαν, τὴν ὅποιαν ἔχασε πλεόν διὰ παντός. Εἰς τὸ σπῆτι τοῦ Φιλήμονος διεσώζετο ἀκόμη μιὰ μεγάλῃ κοῦκλα τὴν ὅποιαν εἶχε ἀπο— στείλει ὁ Ἀλέξανδρος Δουμᾶς ἀπὸ τοῦ Παρίσι εἰς τὴν ὥραιαν ἀνέψαν τοῦ Φιλήμονος, διετηροῦντο δὲ ἀκόμη τὰ λευκώματα τῶν φωτογραφιῶν τῶν διασημῶν ξένων, οἱ ὅποιοι ἐφιλοξενήθησαν εἰς τὸ σπῆτι αὐτὸ καὶ ἀναχωρήσαντες διετήρησαν ζωο— ράν τὴν ἀνάμνησιν τῆς φιλοξενίας του. Τοὺς ἐπὶ σκεπτάς ἐπεραιοῦντο αἱ δύο θυγατέρες τοῦ Ἰωάν— νου Φιλήμονος, ἡ Κυρία Δάλα καὶ ἡ δεσποινὶς Μαργαρίτ, τῆς ὁποίας τὸ κάλλος εἶχε θαυμαστὴ ὁ μέγας τῆς Γαλλίας γλύπτης Δαυὶδ Δαντέ.

Ἀπὸ τοὺς παλαιούς θαυμάσιος τῆς ὥραιας ἐκεί— νης αἰθούσης σχεδὸν κανεὶς δὲν ἔβη πλεόν. Καὶ αὐτοὶ οἱ οἰκοδεσποταὶ πρὸ πολλοῦ ἀπέθανον, τὸ δὲ σπῆτι ἐκείνο τὸ ὅποιον ἐχρησιμοῦσε καὶ ὁ γο— ρεῖον τοῦ «Αἰῶνος» μετέλλαξε πρὸ πολλοῦ κί— λιον καὶ μετεβλήθη εἰς κέντρον παραγγελοδηγ— νου γραφείου. Μαζὺ μὲ τὴν τροπὴν τὴν ὅποιαν ἔλαβεν ἡ ἀθηναϊκὴ κοινωνία, ἔχασε πλεόν καὶ αὐτὴ τὴν ποιητικὴν του, καὶ δὲν ἀπέμεινε παρὰ πρὸς μόνον ὁρῶν ἡ ἀνάμνησις τῆς ἐξαφανισθεῖ— σης ζωῆς, ἡ ὅποια διέγερσε ἄλλοτε μέσα εἰς τὰς αἰθούσας του.

Ἦτο μεσημέρι καὶ ἐ— πομένως ἡ ὥρα τῆς μεταβά— σης μὲς οἴκαδ' εἰς τὸ γυμ— νάσιον—ἔπερ δὲ ἱκανοποιεῖ

καὶ τὸν στόμαχον, ἀλλὰ καὶ τὴν περιέργειάν μου νὰ γνωρίσω τὴν οἰκονομικὴν ζωὴν τῶν συμπατριωτῶν τοῦ «Αραβος Προφήτου. Πρὶν ὅμως κατευθυνθῶμεν εἰς τὴν οἰκίαν τοῦ Ἀμῖν - Κάμπλι, ἐξήγησα νὰ διελθῶ— μεν ἀπὸ τὸ τηλεγραφεῖον καὶ ταχυδρομεῖον, ἵνα ἐξα— κριβώσωμεν τὸν λόγον τῆς καθυστέρησεως τοῦ ἐκ Σουεὶς τηλεγραφήματός μου.

Ἦμην τυχερὸς νὰ φθάσωμεν εἰς τὸ ταχυδρομικόν... μέγαρον, ἀποτελούμενον ἀπὸ μιᾶν διώροφον γυρμένην ἀπὸ τὰ ἔτη καὶ μὲ σάπια κουφώματα οἰκίαν, καθ' ἣν στιγμὴν ἐγένετο ἡ διανομὴ τῆς ἀλληλογραφίας. Εἰς τὸ ἱσχυρίον ἐτοποθετοῦντο οἱ καταφθάνοντες ταχυδρομι— κοὶ σάκκοι, οἱ ὅποιοι ἐγκατελείποντο τόσον, ὥστε αἱ ἀρχαὶ ἐστηνον ἐπ' αὐτῶν τὰ βασιλε

Ο ΑΝΘΡΩΠΟΣ ΠΟΥ ΣΚΟΤΩΣΕ

Λίγα ακόμη βλέμματα στους τέσσερους τούλους και νάμαι πάλι κάτω από την θολωτή μου πύλη. Αυτή τη στιγμή όμως διατάζω...

Διατάζω. "Επρεπε μάλλον ν' ακολουθούσα το παλιό εκείνο δρομολόγιο, έως τις πύλες της 'Αδριανουπόλεως και ύστερα να βγώ έξω από τα τείχη της πόλεως, και να σταθώ στο μεγάλο εκείνο νεκροταφείο της 'Αζιανέ..."

Αυτό όμως αργότερα, αργότερα... Θάρθη κ' ή ώρα και γιαντό, θα μπό και σ' αυτό το άγριο κοιμητήριο... Για την ώρα σκέπτομαι το Μουσείο του Λαοετή...

"Ήθελα πολύ να πάω έως εκεί... έχω μάλιστα και ανάγκη να το ίδιο, για να κάνω και μία προσευχή... μα είναι τόσο μακριά απ' εδω... θα είναι περισσότερο από ένα χιλιόμετρο. Τι ώρα είναι; Είς κι' ελκς δύο παρά πέντε; "Ω! Δέν προφταίνω πιά..."

Η μάλλον θα έφερπε να βιαστώ πολύ... Γρήγορα, γρήγορα... στη στέρνα και στο σπίτι μου! "Ο δρόμος είναι έρημος όπως πάντοτε. Ασφαλώς δέν θα με ελκς ψυχή ζωσα την ώρα που άνοιγα την κατουρία βύλην πόρτα μου και που την ξανάκλεισα πάλι γρήγορα..."

Οι γριές τών παραθύρων μου, με προστατεύουν αληθινά από κάθε γειτονικό βλέμμα καίποιου αδιάκριτου... Μία τούρκικη κάμαρα είναι πιο άπραβαστη και από το δαυλο ενός τζαμιού... Και ή κάμαρά μου είναι τόσο ώραία! Οι μεταξωτές κουρτίνες της Προύσας, που τις άγώρασα τις άλλες, κρέμονται θαυμάσια από τα παράθυρά της, και το χάλκινο μαγκάλι μου στέκεται στη μέση του πατώματος. Νά! και το ξύλινο μανέκιν μου, ντυμένο μ' αυτό το ώραίο κοστούμι της χανούμισσας...

"Α! ναι σ' αυτό το μικρό τραπέζι βρίσκεται πάντοτε εκείνο το πολύτιμο διαμαντηνό στυλέο με την κορτηρή του σουβλερή λάμα... Μου... μου φαίνεται, πως θα κοιμηθώ... Ναι! Κοιμάμαι..."

Κοιμάμαι... "Όταν κοιμάται κανείς βλέπει και όνειρα" δέν είναι έτσι; Και μάλιστα κατά παράδοξα όνειρα... κάτι φοβερά όνειρα που στάζουν αίμα... αίμα, πολύ αίμα...

Η νύκτα. Μία κατάμαυρη νύκτα. "Έγω... έχω ξυπνήσει τώρα... έχω ξυπνήσει απ' αυτόν τον ύπνο, που ήταν γεμάτος όνειρα... βρίσκομαι τώρα πιο μακριά, πολύ μακριά από το Καρό-Γκουρά: Νά ή μεγάλη γέφυρα που ενώνει τον Κεράτιο Κόλπο..."

"Πάρουν και φανέρια στη γέφυρα. Στέκομαι λίγο κάτω από την τρεμοβλύνουσα λάμψη του... Μου φαίνεται πως κάτι έγρασα... "Α! ναι! έχω δίκιο... αυτό ήταν..."

"Ενα χαρτί... αυτό το χαρτί... Το διαβάζω... Το ξαναδιαβάζω... Βέβαια, βέβαια αυτό ήταν: Θά το ξεχνούσα... Και όμως... τι χαρτί; τι χαρτί είν' αυτό; Ενα παλιόχαρτο - που το σκίζει κανείς άμας... να έτσι, σαν κι' αυτό εδω που το σκίζω τώρα... έτσι... σε ένα, δύο, τέσσερα, ακού, δεκάξι, τριανταδύο, εξηντατέσσερα κομμάτια... και που τ' αφήνω τώρα να τ' πάρη ο άνεμος... προς τη θάλασσα..."

Ξαναναβρίνω στο Πέραν, περνώντας από τη συνοικία του Τόπ-Χανέ... Νά και μερικοί τάφοι, μερικοί κατάλευκοι τάφοι, δεξιά μου, ανάμεσα από δύο σπίτια... "Η σελήνη δύνει... πόσο λεπτή, πόσο αδύνατη είναι σήμερα!..."

Τι σιωπή, τι γαλήνη! Δέν είναι αλήθεια μία αληθινή ανακούφιση να κοιμάται κανείς κάτω απ' αυτά τα ήσυχα νυκλήματα... όταν μάλιστα είναι ταρκαγμένος απ' αυτές τις απότομες, κι' άγριες, τις μάταιες ταραχές και συγκινήσεις αυτές της ζωής;

XXXVII

Πέμπτη 1 Δεκεμβρίου.

Μου φαίνεται πως ό κ. 'Αρχιβάλλος Φάλκλαντ πέθανε... Τόμαθα από την Κυρία 'Εριζιάν που την συνήντησα σήμερα το πρωί τυχαίως στο Πέραν. "Ο κ. 'Αρχιβάλλος Φάλκλαντ πέθανε! Προχθές, ανεγνώρισαν για τον 'Αγιο Στέφανο, μου είπα, όπου είχε να τελειώσει κάποια υπόθεσι. Μά δέν ξαναγύρισε από τότε... Και χθές βρήκαν το πτώμα του, στη μεγάλο εκείνο νεκροταφείο της Σταμπούλ..."

Φαίνεται πως ό κ. 'Αρχιβάλλος Φάλκλαντ έδολοφονήθη - έμαχαρώθηκε - άσφαλώς από κανένα απ' αυτούς τους κακοποιούς που γυρίζουν τις νύχτες γύρω από τα περιγύρα της πόλεως...

Η Κυρία 'Εριζιάν, όρθια σε μία γωνιά ενός δρόμου, κρατούσα την όμπρέλλα κλεισμένη, σαν μπιστούνι, μου άνερπε και μερικές τραγικές λεπτομέρειες του θανάτου του. Προφανώς όμως ή λύπη της δέν ήταν και πολύ μεγάλη. Είμαι φαίνεται ταρκαγμένο πως οι άρμένικες ψυχές δέν συγκινούνται τόσο εύκολα από τέτοιου είδους δολοφονίες...

— Τι τ' θέλετε; ο θάνατος αυτός ήλθε στην ώρα του. Δέν ήταν πλέον ύπερέρη αυτή ή ζωή της καμένης της Μαρίας μας, "Επειτα κι' αυτός ό Φάλκλαντ! Ε; Δέν θέλω να είπω τίποτε κακό, τώρα μάλιστα που είναι και νεκρός... Μά τον γνωρίζετε και τον καταλάβατε ε;... Και εδω που τ' λέμε... δέν αξίζει και τόσο τον κόπο να λυπόμαστε... άνοιεται πως

πάντα μία τέτοια δολοφονία, έχει δέν ξέρω... κάτι το φοβερό, κάτι το φρικτόδες...

Και άνατριχιάζει μιλώντας μου. Δέν ξέρω γιατί θυμάμαι άμαςως αυτή την τούρκικη παροιμία: "Ο 'Αλλάχ, έπλεσε το λαγό..."

Και όμως τ'ι σημασία έχουν αυτά. "Εδω πρόκειται για μία γυναίκα ή οποία έδσε πολλά, και έζησε πολύ... Πρόκειται για μία ήλικιωμένη κυρία που κατάφερε να περάση τόσα χρόνια της ζωής της, χωρίς να υποταχθή σε προλήψεις... Λοιπόν αυτή ή γυναίκα ξέρει πολύ καλά τι είδους άνθρωπος ήταν αυτός ό 'Αρχιβάλλος Φάλκλαντ... και δέν μου έκρυψε τη χαρά της για την δολοφονία του αυτή... χωρίς μ' αυτό βέβαια να παύη από τού ν' άποστρέφεται τρομερά τις δολοφονίες και τους δολοφονούς...

XXXXIII

2 Δεκεμβρίου.

Το μικρό τζαμί του Μεχμέτ Σοκολή λάμπει σαν ένα διαμαντιό, κάτω από τον ήλιο του μεσημεριού, και το κοιμητήριο εκείνο που το περιβάλλει που φαίνεται πως το δένει μ' ένα δακτυλίδι από πράσινο σμάλτο.

"Ήρθα καβάλλα κ' έδσα στο άλογό μου στην αλόπορτα - ό καλός μου ήμάς με άνεγνώρισε άμαςως "Αναλλάξαμε στη στιγμή τους θερμότερους μας χαρισισμούς. Τά κοριτσάκια του όμως δέν είν' εδω σήμερα. Ζητώ πληροφορίες για την ύγεια τους - είναι μου φαίνεται άρκετά ευγενικό αυτό, αφού πρόκειται για τόσο μικρά κοριτσάκια - και μ' εύχαριστεί πολύ για την καλωσύνη μου.

Μου επιβάλλεται μία επίσκεψις στο τζαμί αυτό. "Αφήνομαι να με δδηγήση ό ήμάς. Τά καταλευκό περιστάσιο είναι πάντα θαυμάσιο, μα μου φαίνεται πως την άλλη φορά δέν αισθάνθηκα τόσο ήδονικά αυτό το γλυκό φως της ημέρας που πέφτει από τ'α πολύχρωμα τζάμια των παραθύρων... Είν' έτσι σαν μία χλαρή, σαν μία ήρεμη βορρούλα λήθης που σου σκεπάζει την ψυχή..."

Δείχνω επιτήδες ότι σκοντάφτω στον τρυπημένο αυτόν τάπητα. "Ο ήμάς συγχισμένος μου ζητεί συγγνώμην. Μά άκριβώς γι' αυτό ήλθα εδω. Ναι! από την ημέρα εκείνη έως σήμερα μου συνέβη να πάρω μία άνελεπιστη κληρονομιά... Μία κληρονομιά την οποία δέν μπορού παρά να δεχθώ!... Λοιπόν; Φυσικά δέν πρόκειται να ήξημιθώ βέβαια και πολύ. Μερικά χροσά νομίσματα ακόμη... "Επειτα έν συνειδησί σε λέω πως χρεωστώ έγω να κάνω το καθήκον μου ενώπιον του 'Αλλάχ... Και όμως αυτός ό τάπης εξακολουθεί να μένη ό ίδιος.

Τι γίνεται; Νά! ό ήμάς τ' έχει χαμένα κυριολεκτικώς! "Επισκαλούμαι τόνονα του Μεχμέτ Πασσά! "Ήταν καίριος πιά! άρχιζω και σε λίγο τ'α τούρκικα, και όλα τελειώνουν άρατα!... Δέν μπορούν να μου άρνηθουν τούς έπαισες... το χρέμα μου έγινε δεκτό.

Βάζω από το πορτοφόλι μου ένα ένα, όλα τ'α χροσά μου νομίσματα. Είναι έπτα μεγάλα και δύο μικρότερα. "Όκτω λίρες τούρκικες έν δλωρ... περισσότερα από ένένα ναπολεόνεια...

Τελείωσε... Πάμε...

"Αντίο... Χαίρετε!

... "Η αλήθεια είναι πως αυτά τ'α χρήματα, που πάντως έπρεπε να τ' εδεύω, θα μπορούσα ίσως να τ'α διαδέσω κάπου άλλο... Δέν περιζεί όμως. Καλά έκανα και τ'α έδωσα εδω.

XXXIX

"Ήρθα σιγά-σιγά από το Μεχμέτ Σοκολή εις το Μαρμαρά, εκεί όμως τότεπρσινα στα τέσσερα. Σ' έλο αυτό το διάστημα, από το Μαρμαρά, ως τον 'Αγιο Στέφανο, ό δρόμος είναι πολύ καλός για τ'αλγα. Προχωρεί έτσι ίσως και καλοφωγισμένος, από την άκρη της Σταμπούλ, έως τα Μεγάλα Τείχη, όπου άρχίζει το Νεκροταφείο της 'Αζιανέ.

Μία ιδέα: Θά πάω έως εκεί... στο νεκροταφείο, να ίδω τη θεία και το μέρος που σκοτώσανε τον κύριο 'Αρχιβάλλο Φάλκλαντ - άσφαλώς για να τον ληστέψουνε αφού δέν του άφήςανε πεντάρα στο πορτοφόλι του... Αυτός ό φόνος αλήθεια έκανε πολύ μεγάλο θόρυβο στο Πέραν. Και φυσικά! Πρόκειται περί του Διευθυντού του εθιμνικου χρέους... Κάτι άνάλογο δηλαδή με την άναγγελία ενός πολιτικού εγκλήματος. Δέν είδατε που ό έφημερίδες τ'α άναγγέλλουν με επιφύλαξη;

Από το Μεχμέτ Σοκολή, ως τον Πύργο του Μαρμαρά, είναι δύο χιλιόμετρα... Μ' άρέσει πολύ αυτός ό μακρύς δρόμος έξω από την πόλη... Συναντά κανείς κάθε τόσο και μία νέα συνοικία της Σταμπούλ, έντελώς διαφορετική από την άλλη που έπέ ασε. Έννοείται πως όλες οινοιάζον άπάντοτε στα κυπαρίσσια και στους μιναρίδες τους, που τις στολίζουν πάντοτε κατά τον ίδιο τρόπο...

... Κοψ-καπού - Γενή-καπού - "Ακ-Σεράχι - Ντα-ομ-Πασσά - Παματία...

"Α! να και το Τεντι-κούλε και ό μικρός σταθμός του, ό πλησιέστερος στον Πύργο... Δέν θέ... Δέν θέλω να περάσω όμως απ' εδω... όχι! "Γάραμαι και ένας άλλος δρόμος, λίγο δεξιώτερα...

ΜΙΚΡΑ ΔΙΗΓΗΜΑΤΑ

ΜΙΑ ΑΥΤΟΚΤΟΝΙΑ

Είχανε βοή κείνο το πρωί τον Βρανά, τον γέρο-έκατομμυριούχο, στο γραφείο του με μία σφαίρα στην καρδιά κ' ένα πιστόλι σφυγμένο δυνατά στο κοκκαλιασμένο δεξί χέρι. Την περασμένη μέρα είχε πεθάνη ή γυναίκα του και το ίδιο βράδυ της ταφής ελ' άποσυρθη στο γραφείο του. Τά δωματία της ύπηρεσίας ήσαν στο βάθος γι' αυτό και κανένας από τους υπηρέτες δέν είχε άκούση τον κρότο του πιστολίου. Μόνο ή 'Αστυνομία βρήκε ένα γράμμα στην τσέπη του νεκρού μ' αυτό το περιεχόμενο:

«Άγνωστε φίλε

«Απευθύνομαι σ' εσένα, άγνωστε άνθρωπε, που θ'α διαβιάσης τις κουραστικές αυτές γραμμές.

«Αίτια της αυτοκτονίας μου δέν εινε κανένας άλλος απ' τον ίδιο τον έαυτό μου. 'Η συνειδησί μου έβαλε στο χέρι μου το πιστόλι, το στήριξε στην καρδιά μου. "Όταν θ'α πάφω να γράφω θ'α έχη πατήση την σκαντάλη.

«Πεθαίνω στα εξηνταεφτά χρόνια. Τά περισσότερα τ'α έζησα με μόνο σκοπο της ζωής μου το χρέμα. Μακριά από κάθε χαρά της ζωής, με το μυαλό γεμάτο από ύπολογισμούς κερδοσκοπικούς, γέμιζα της κάσας μου με χρυσάφι. Δέν έζησα την ζωή του πραγματικού ανθρώπου. Χωρίς σύντροφο στην ζωή περνούσα τ'α χρόνια μου, κι' όμως αυτή ή έρημια δέν με πείραζε. Αδού συνβαίνει πάντα με τον άνθρωπο που σε κάθε πράξι του, σ' όλη του την ζωή, κυριαχεί ό έγωισμός.

«'Η ζωή μου άλλαξε μορφή δυό χρόνια τώρα. Γνώρισα τον άνθρωπο πουζε δύναμι άπάνω μου κ' έστρεψε σ' άλλο δρόμο την βελόνα της πενίδας που ώδηγούσε ως τ'α τότε την ζωή μου. Το χέρι αυτό δέν ήταν στιβαρό, άνθρωποι που έχει την πέτρα της ζωής. 'Ήγαν ένα χέρι μικρό, ένα χροσά άπαλο που μέσα στην χούφτα του δικού μου μπορούσε να σπάση σαν φαρφουρένιο μπαμπέλο. Φαντάσθη, φίλε άγνωστε, μία ξαγρημά Παναγία μ' ένα ξευγάρι άθισα μάτια και τριανταφυλένια μάγουλα. Καταλαβαίνω τις σκέψεις σου. Τέτοιοι ένδοξοισμοί δέν θάπρεπαν στην ήλικία μου. Μην ξεχνάς, όμως, πως σε κάθε άνθρωπο μέσα του υπάρχει κάποιος αίσθητήριο, ευγενικό ή βάρβαρο, που εκδηλώνεται πάντα μία μέρα, άργά ή γρήγορα...

«'Ήταν ένα κορίτσι, μία παιδούλα όχι παραπάνω από δεκάξι χρόνια. Έτυχε στο δρόμο μου. Ένα έρημο πλάσμα στον κόσμο. Πατέρας, μητέρα, πεθεμώνας. Ένα μικρό πουλάκι που θ'α έπαγίαισε στο πρώτο φύσημα του βορρά. Το μά-ζευμα στο σπίτι μου, δέν έξωρε τι μ' έσπρωχνε σ' αυτή μου την πράξι, έμένα, που ή καρδιά μου δέν είχε νοιώσει ποτέ, τον παρμηκό παλμό - γιατί νά το κούρβω - στις μεγαλύτερες δυστυχίες...

«Στά εξηνταπέντε μου χρόνια μη γελώσης - άγάπησα. Προσπάθησα να πείσω τον έαυτό μου πως ήταν μία άγάπη πατρική και τίποτε παραπάνω. Κι' όμως, ή μόνη σκέπη πως μπορούσε αυτή ή μικροίλα να φύγη από κοντά μου, να ήξημ στην άγκαλιά ενός άλλου, μ' έκανε τρελλά...

«Έκοψα με βάρβαρο χέρι το τρυφερό, το μρωδάτο το μπουμπουκι και τ'αβαλα σ' ένα θανάτι. Την ημέρα του γάμου - θυμάμαι - είχε μ'α κρένινη όψη, τόσο που δέν την ξεχώριζες από πεθεμώνη. Είχαν άκείσε δέκα μέρες για να χλωμάνουν τ'α ρόδινα μαγουλάκια...

«Κι' όμως, δέν μπορούσα άκόμα να την νοιώσω, κίττω στην ψυχή της. Νόμιζα πως ήταν έντυχιση μου τώρα που ήταν δεμένη μαζί μου με τους αιώνιους δεσμούς του γάμου. Παρεξήγησα την ευγενικά της καρδιά, δέν κατάλαβα την θυσία της, έμένα πάντα ένας τυφλός πλανημένος στο σκοτάδι...

«Μέσα σ' ένα μήνα την έχασα, έδωρη' ήσυχα - ήσυχα, χωρίς το παρμηκό παράπονο να ξεφυγή από το χέλι της. Πάντα γελαστή, ως την στιγμή που κλείσανε για πάντα τ'α γαλανά της μάτια. 'Υπόμεινε το μαρτύριό της καρτερικά κ' έορσε χωρίς να ήεστομίσθη τον πόνο της, να κινή λόγο για την μεγάλη της θυσία...

«Στον νόπο της τάφο άπάνω έχωσα τ'α μικρότερα δάκρυα. Τόν καιρό που ζούσε δέν μπορούσα να καταλάβω το λάθος μου. Το πάθος μου, ό έγωισμός μου, με τυφλώναν. Τώρα, όσο θυμάμαι την κερένια της, όψη μέσ' στην κάσση, χίλες φωνές μου φωνάζουν από μέσα μου το έγκλημα μου, με παίνουν στο λαμό, με πνίγουν...

«Στην ήλικία μου, ή αυτοκτονία δέν πρέπει να νομιζεται για δέλιμασμα ζωής. 'Η συνειδησί μου που έφτυνη από τον λήθαργό της, σκοτώνει με δύναμη και με θάρρος τον γεροντικό έγωισμό που κυριάρχησε ως χθες στην ζωή μου.

ΟΛΟΚΛΗΡΟΣ Η ΜΕΤΑΨΥΧΙΚΗ ΕΙΣ ΟΛΙΓΑ ΜΑΘΗΜΑΤΑ

[ΕΠΙ ΤΗ ΒΑΣΕΙ ΤΟΥ ΠΟΛΥΚΡΟΤΟΥ ΕΡΓΟΥ ΤΟΥ ΔΡΟΣ RENE SUDRE: «ΕΙΣΑΓΩΓΗ ΕΙΣ ΤΗΝ ΑΝΘΡΩΠΙΝΗΝ ΜΕΤΑΨΥΧΙΚΗΝ»]

Τά έπιληθετικά πειράματα του Prince ό οποίος έως είπαμεν, έχρησμένον ως έλεγ-της των άνωτέρων πειραμάτων του Pagenstecher, ως άντιπρόσωπος της 'Αμερικανικής S.P.R. ύπηρεζαν επίσης έν διαφόρτια. Μετεξερίσθη δέκα τέσσαρα άντικείμενα, τα οποία δέν είχαν μεγύλην άξία άσον άφροά την πρσίλησιν συγκινήσεως, τα οποία όπω: έπροκάλεσαν γενικό άκριβή δόματια. Εξ ένα από τ'α πειράματα αυτά έκλεισε μέσα εις δύο παραβάλλα κοντά δύο κομμάτια μεταξωτής κορδέλλας έντελώς και αυτά όμοια έν των όποιων το ένα προήρχετο από την άριαν τράπεζαν έκκλησία και το άλλο απ' έν θύας από το έργοτάσιον. 'Ανακίνησε τ'α κοντά και τ'α ήσαν έλληλοδιαδόχως εις έπαρην με τ'α άκρα των άκμώντων δακτύλων του μέντιου, του εύρισκομένου εις καταλήψιν. Λοιπόν τ'α δύο δόματια του μέντιου, άναπεκρίθησαν άυσιπρώς εις την προ λευαν των ήμισιώνων. Μεζικανική έκκλησία με 'Ινδοδς χροστίσας από το έν μέρος και γαλλικών έργοτάσιον κορδελίστας από το άλλο. Είς μ'αν άλλην περίπτωση από την όποιαν άπεκλήσθη επίσης ή

τά των Oslly το άντικείμενον δέν εινε άπαραίτητον διά την έκλήψιν, άλλα την έννοι, κάποτε μάλιστα μεγάλως. Τά άντικείμενον δέν εινε άνύχη να έινε έμποιμένον από έρευστόν ανθρώπινον". Τό θίξιον μιας φωτογραφίας εινε άρεστόν διά την έκλήψιν ενός προσώπου ή μιας σκηνής από το παρελθόν. 'Η φωτογραφική εικών μιας υαλής σφαίρας εύρεθείσης εις ένα άρχαίον τάφον έν Συρία ύπήρξε άρεστή εις ένα μέντιον να άναπαράστηση συμβάντα συμφορτίνα με τ'α διδόμενα της άρχαιολογίας. Τά άντικείμενον έπιτέρι ή έπίσης εις το μέντιον να άνευρίσκη τοιούτο χωριστά και χωρίς συγχύσεις δλα τ'α πρόσωπα που έδιξαν το άντικείμενον κατά σειράν ή

τά πειράματα του Oslly. Συνισθάνει επί δώδεκα έτη με διάφορα μέντιονα τ'α πειράματα του Oslly άπέδωσαν άποτέλεσμα, τ'α όποια άποτέλεσαν άποδοχόν εις την όποιον της κρυπταισθήςας. Διά τών πολυαριθμών των κρυπταισθών δεικνύει ότι ή άνθρωπίνη προσωπικότης δύναται να σπληνθή από το κρυπταισθιστικόν μέντιον σ'υμ- μέση εις όλας τας ήλικας άπο- ρώσεως της, καθώς και εις τας όμνία της τ'α φυσικά, παραμένα ή υέλλονα και όταν άκόμη ή προσωπικότης αυτή έχει άποδοχή. Είς μαν περιέχονται, παραδείγματος χάριν, με την όποιαν ήγορη- είτο ή δικαστική άρχή, ήδυνήθησαν να άνεύρουν εις ένα άδαν του Chert το πτώμα ενός ήρώτος ό οποίος εινε έξα- πονήθη και τον όποιον άνε- ζήσαν μεταίως. Αφού έδόθη ένα μεταξωτό μαντήλι, άνηκον εις τον ήρώτα αυτόν, εις το μέντιον, το όποιον εύρίσκειτο στο Παρίσι, άναπαράστησε τοιούτην χρησιμοποίησιν του ήρώτος του ήρώτος κατά το διάστημα αυτό, παρηκολού- θησε τ'α ίγνη του νοσέδω έως το μέρος του δάσους όπου έπεσε, διά να μη ξανασηκω- ή ή πύλη. "Όλαι αί λεπτομέ- ρειαι καθώς και το φυσικόν και ήθικόν πορτραίτο του ήρώ- τος άνεγνώρισθησαν άκρι- βώς. Τό ένδοξόρον γεγονός έτιαι ότι το μαντήλι του ήρώ- τος είχε ληρνή από μίαν στελέα και όχι από το σά- να αυτό, πράγμα άλλως τε άδύνατον αφού είχε έξαφανι- σθή. Τό πείραμα αυτό το ά- κριβώς καταλήπτικον δει- κνύει πρώτον, ότι αί έπυρο- ναι πληροφορία δέν είχαν άπλήρη από τ'α πνεύμα ενός ζώντος και δεύτερον δέν ήν- τλήθησαν έπίσης μέσα εις το καταλήπτικόν άντικείμενον ό- πως το θέλει ή θεωρία της γνηκής έμπειρίας του Den- το. Άντίθετος με το μέντιον του Denlos, την κυρία

τον και την Mme de Reyers, τ'α μέντιον τ'α όποια έσοπούσας ό Oslly έχουν μίαν τάση συμβολι- κήν, π.χ. διά τόν θάνατον, βλέπουν εις ένα φέρετρον εις το σύμα του πάχους κοπτόμενον. "Όταν άνα- παργάγουν μίαν φωνήν προσωπικότητα, συμβαίνει συνήθως να την έναρκαίνουν αίσθανόμενα τ'α φν- σιολογικά της έλατιώματα και πάοορτα πραγματικώς από τούς πόνοους της.

Διά τόν Oslly το άντικείμενον δέν εινε άπαραίτη- τον διά την έκλήψιν, άλλα την έννοι, κάποτε μάλιστα μεγάλως. Τά άντικείμενον δέν εινε άνύχη να έινε έμ- ποιμένον από έρευστόν ανθρώπινον". Τό θίξιον μιας φωτογραφίας εινε άρεστόν διά την έκλήψιν ενός προσώπου ή μιας σκηνής από το παρελθόν. 'Η φωτογραφική εικών μιας υαλής σφαίρας εύρεθείσης εις ένα άρχαίον τάφον έν Συρία ύπήρξε άρεστή εις ένα μέντιον να άναπαράστηση συμβάντα συμφορτίνα με τ'α διδόμενα της άρχαιολογίας. Τά άντικείμενον έπιτέρι ή έπίσης εις το μέντιον να άνευρίσκη τοιούτο χωριστά και χωρίς συγχύσεις δλα τ'α πρόσωπα που έδιξαν το άντικείμενον κατά σειράν ή

τά πειράματα του Oslly. Συνισθάνει επί δώδεκα έτη με διάφορα μέντιονα τ'α πειράματα του Oslly άπέδωσαν άποτέλεσμα, τ'α όποια άποτέλεσαν άποδοχόν εις την όποιον της κρυπταισθήςας. Διά τών πολυαριθμών των κρυπταισθών δεικνύει ότι ή άνθρωπίνη προσωπικότης δύναται να σπληνθή από το κρυπταισθιστικόν μέντιον σ'υμ- μέση εις όλας τας ήλικας άπο- ρώσεως της, καθώς και εις τας όμνία της τ'α φυσικά, παραμένα ή υέλλονα και όταν άκόμη ή προσωπικότης αυτή έχει άποδοχή. Είς μαν περιέχονται, παραδείγματος χάριν, με την όποιαν ήγορη- είτο ή δικαστική άρχή, ήδυνήθησαν να άνεύρουν εις ένα άδαν του Chert το πτώμα ενός ήρώτος ό οποίος εινε έξα- πονήθη και τον όποιον άνε- ζήσαν μεταίως. Αφού έδόθη ένα μεταξωτό μαντήλι, άνηκον εις τον ήρώτα αυτόν, εις το μέντιον, το όποιον εύρίσκειτο στο Παρίσι, άναπαράστησε τοιούτην χρησιμοποίησιν του ήρώτος του ήρώτος κατά το διάστημα αυτό, παρηκολού- θησε τ'α ίγνη του νοσέδω έως το μέρος του δάσους όπου έπεσε, διά να μη ξανασηκω- ή ή πύλη. "Όλαι αί λεπτομέ- ρειαι καθώς και το φυσικόν και ήθικόν πορτραίτο του ήρώ- τος άνεγνώρισθησαν άκρι- βώς. Τό ένδοξόρον γεγονός έτιαι ότι το μαντήλι του ήρώ- τος είχε ληρνή από μίαν στελέα και όχι από το σά- να αυτό, πράγμα άλλως τε άδύνατον αφού είχε έξαφανι- σθή. Τό πείραμα αυτό το ά- κριβώς καταλήπτικον δει- κνύει πρώτον, ότι αί έπυρο- ναι πληροφορία δέν είχαν άπλήρη από τ'α πνεύμα ενός ζώντος και δεύτερον δέν ήν- τλήθησαν έπίσης μέσα εις το καταλήπτικόν άντικείμενον ό- πως το θέλει ή θεωρία της γνηκής έμπειρίας του Den- το. Άντίθετος με το μέντιον του Denlos, την κυρία

τά πειράματα του Oslly. Συνισθάνει επί δώδεκα έτη με διάφορα μέντιονα τ'α πειράματα του Oslly άπέδωσαν άποτέλεσμα, τ'α όποια άποτέλεσαν άποδοχόν εις την όποιον της κρυπταισθήςας. Διά τών πολυαριθμών των κρυπταισθών δεικνύει ότι ή άνθρωπίνη προσωπικότης δύναται να σπληνθή από το κρυπταισθιστικόν μέντιον σ'υμ- μέση εις όλας τας ήλικας άπο- ρώσεως της, καθώς και εις τας όμνία της τ'α φυσικά, παραμένα ή υέλλονα και όταν άκόμη ή προσωπικότης αυτή έχει άποδοχή. Είς μαν περιέχονται, παραδείγματος χάριν, με την όποιαν ήγορη- είτο ή δικαστική άρχή, ήδυνήθησαν να άνεύρουν εις ένα άδαν του Chert το πτώμα ενός ήρώτος ό οποίος εινε έξα- πονήθη και τον όποιον άνε- ζήσαν μεταίως. Αφού έδόθη ένα μεταξωτό μαντήλι, άνηκον εις τον ήρώτα αυτόν, εις το μέντιον, το όποιον εύρίσκειτο στο Παρίσι, άναπαράστησε τοιούτην χρησιμοποίησιν του ήρώτος του ήρώτος κατά το διάστημα αυτό, παρηκολού- θησε τ'α ίγνη του νοσέδω έως το μέρος του δάσους όπου έπεσε, διά να μη ξανασηκω- ή ή πύλη. "Όλαι αί λεπτομέ- ρειαι καθώς και το φυσικόν και ήθικόν πορτραίτο του ήρώ- τος άνεγνώρισθησαν άκρι- βώς. Τό ένδοξόρον γεγονός έτιαι ότι το μαντήλι του ήρώ- τος είχε ληρνή από μίαν στελέα και όχι από το σά- να αυτό, πράγμα άλλως τε άδύνατον αφού είχε έξαφανι- σθή. Τό πείραμα αυτό το ά- κριβώς καταλήπτικον δει- κνύει πρώτον, ότι αί έπυρο- ναι πληροφορία δέν είχαν άπλήρη από τ'α πνεύμα ενός ζώντος και δεύτερον δέν ήν- τλήθησαν έπίσης μέσα εις το καταλήπτικόν άντικείμενον ό- πως το θέλει ή θεωρία της γνηκής έμπειρίας του Den- το. Άντίθετος με το μέντιον του Denlos, την κυρία

τά πειράματα του Oslly. Συνισθάνει επί δώδεκα έτη με διάφορα μέντιονα τ'α πειράματα του Oslly άπέδωσαν άποτέλεσμα, τ'α όποια άποτέλεσαν άποδοχόν εις την όποιον της κρυπταισθήςας. Διά τών πολυαριθμών των κρυπταισθών δεικνύει ότι ή άνθρωπίνη προσωπικότης δύναται να σπληνθή από το κρυπταισθιστικόν μέντιον σ'υμ- μέση εις όλας τας ήλικας άπο- ρώσεως της, καθώς και εις τας όμνία της τ'α φυσικά, παραμένα ή υέλλονα και όταν άκόμη ή προσωπικότης αυτή έχει άποδοχή. Είς μαν περιέχονται, παραδείγματος χάριν, με την όποιαν ήγορη- είτο ή δικαστική άρχή, ήδυνήθησαν να άνεύρουν εις ένα άδαν του Chert το πτώμα ενός ήρώτος ό οποίος εινε έξα- πονήθη και τον όποιον άνε- ζήσαν μεταίως. Αφού έδόθη ένα μεταξωτό μαντήλι, άνηκον εις τον ήρώτα αυτόν, εις το μέντιον, το όποιον εύρίσκειτο στο Παρίσι, άναπαράστησε τοιούτην χρησιμοποίησιν του ήρώτος του ήρώτος κατά το διάστημα αυτό, παρηκολού- θησε τ'α ίγνη του νοσέδω έως το μέρος του δάσους όπου έπεσε, διά να μη ξανασηκω- ή ή πύλη. "Όλαι αί λεπτομέ- ρειαι καθώς και το φυσικόν και ήθικόν πορτραίτο του ήρώ- τος άνεγνώρισθησαν άκρι- βώς. Τό ένδοξόρον γεγονός έτιαι ότι το μαντήλι του ήρώ- τος είχε ληρνή από μίαν στελέα και όχι από το σά- να αυτό, πράγμα άλλως τε άδύνατον αφού είχε έξαφανι- σθή. Τό πείραμα αυτό το ά- κριβώς καταλήπτικον δει- κνύει πρώτον, ότι αί έπυρο- ναι πληροφορία δέν είχαν άπλήρη από τ'α πνεύμα ενός ζώντος και δεύτερον δέν ήν- τλήθησαν έπίσης μέσα εις το καταλήπτικόν άντικείμενον ό- πως το θέλει ή θεωρία της γνηκής έμπειρίας του Den- το. Άντίθετος με το μέντιον του Denlos, την κυρία

τά πειράματα του Oslly. Συνισθάνει επί δώδεκα έτη με διάφορα μέντιονα τ'α πειράματα του Oslly άπέδωσαν άποτέλεσμα, τ'α όποια άποτέλεσαν άποδοχόν εις την όποιον της κρυπταισθήςας. Διά τών πολυαριθμών των κρυπταισθών δεικνύει ότι ή άνθρωπίνη προσωπικότης δύναται να σπληνθή από το κρυπταισθιστικόν μέντιον σ'υμ- μέση εις όλας τας ήλικας άπο- ρώσεως της, καθώς και εις τας όμνία της τ'α φυσικά, παραμένα ή υέλλονα και όταν άκόμη ή προσωπικότης αυτή έχει άποδοχή. Είς μαν περιέχονται, παραδείγματος χάριν, με την όποιαν ήγορη- είτο ή δικαστική άρχή, ήδυνήθησαν να άνεύρουν εις ένα άδαν του Chert το πτώμα ενός ήρώτος ό οποίος εινε έξα- πονήθη και τον όποιον άνε- ζήσαν μεταίως. Αφού έδόθη ένα μεταξωτό μαντήλι, άνηκον εις τον ήρώτα αυτόν, εις το μέντιον, το όποιον εύρίσκειτο στο Παρίσι, άναπαράστησε τοιούτην χρησιμοποίησιν του ήρώτος του ήρώτος κατά το διάστημα αυτό, παρηκολού- θησε τ'α ίγνη του νοσέδω έως το μέρος του δάσους όπου έπεσε, διά να μη ξανασηκω- ή ή πύλη. "Όλαι αί λεπτομέ- ρειαι καθώς και το φυσικόν και ήθικόν πορτραίτο του ήρώ- τος άνεγνώρισθησαν άκρι- βώς. Τό ένδοξόρον γεγονός έτιαι ότι το μαντήλι του ήρώ- τος είχε ληρνή από μίαν στελέα και όχι από το σά- να αυτό, πράγμα άλλως τε άδύνατον αφού είχε έξαφανι- σθή. Τό πείραμα αυτό το ά- κριβώς καταλήπτικον δει- κνύει πρώτον, ότι αί έπυρο- ναι πληροφορία δέν είχαν άπλήρη από τ'α πνεύμα ενός ζώντος και δεύτερον δέν ήν- τλήθησαν έπίσης μέσα εις το καταλήπτικόν άντικείμενον ό- πως το θέλει ή θεωρία της γνηκής έμπειρίας του Den- το. Άντίθετος με το μέντιον του Denlos, την κυρία

τά πειράματα του Oslly. Συνισθάνει επί δώδεκα έτη με διάφορα μέντιονα τ'α πειράματα του Oslly άπέδωσαν άποτέλεσμα, τ'α όποια άποτέλεσαν άποδοχόν εις την όποιον της κρυπταισθήςας. Διά τών πολυαριθμών των κρυπταισθών δεικνύει ότι ή άνθρωπίνη προσωπικότης δύναται να σπληνθή από το κρυπταισθιστικόν μέντιον σ'υμ- μέση εις όλας τας ήλικας άπο-

ΠΡΟΥΝΤΩΝ, Ο ΑΝΑΣΤΗΣΑΣ ΤΗΝ ΑΡΧΑΙΑΝ ΧΑΡΙΝ

Ἡ αὐτοκράτειρα Ἰωσήφινη
(Μουσείον τοῦ Λούβρου)

Τὸ μοναστήριον τοῦ Κλοννύ, πλησίον τῶν Γαλλικῶν ἄλπεων, τῶν Βοζύων, ἦτο ἄλλοτε μία μεγάλη τοιχογραφισμένη περιοχή με ἐκκλησίας, ἀνάκτορα καὶ πλήθος οἰκοδομημάτων, κέντρον θρησκευτικῶν καὶ ἐκπαιδευτικῶν. Κάτι ἀνάλογον πρὸς τὸν Ἅγιον Πέτρον τῆς Ρώμης.

Εἰς τὸ μοναστήριον αὐτὸ ἐγεννήθη τῷ 1758 ἀπὸ γονεῖς ἀσήμους (ὁ πατήρ του ἦτο λιθοδόξος εἰς τὴν ὑπηρεσίαν τῆς μονῆς) ὁ Πέτρος Πrountών, οἰκειοποιηθεὶς κατόπιν καὶ τὸ ὄνομα Παῦλος διὰ τὴν παρουσίαν ἀναλογίαν πρὸς τὸν Πέτρον Παῦλον Ροῦμπεν, τὸν ὁποῖον ἐθαύμαζε πολὺ.

Νέος ἀκόμη πολὺ ἐστερηθὴ καὶ τῶν δύο γονέων του ἐντὸς τεσσάρων μηνῶν. Ἐν τῇ ὁρφανίᾳ του εὗρε πολὺ τιμὸν καὶ στοργικὸν προστάτην εἰς τὸν ἀββᾶ Μπενσόν, ἐφημέριον τοῦ Ἀγίου Μαρκέλλου τῶν Βενεδικτίνων τοῦ Κλοννύ.

Ὁ νέος Πrountών, ἔλαβε τὰ πρῶτα γράμματα εἰς τὸ μοναστήριον καὶ συγχρόνως ἐμελέτα τὰς εἰκόνας τῶν ἐκκλησιῶν τοῦ μοναστηρίου καὶ τῆς Πανακτοῦ τοῦ ἀρχιεπισκοπικοῦ μεγάρου. Ἡ πρῶτος κλίσις του πρὸς τὴν τέχνην συνεκίνησε τὸν προστάτην τοῦ ἀββᾶ Μπενσόν καὶ μία θερμὴ σύστασις του πρὸς τοὺς ἀρχοντας τῆς Βουργουνδίας, εἶχεν ὡς ἀποτέλεσμα τὴν ἀποστολὴν τοῦ προστατευομένου του εἰς τὸ Ντιζόν, διὰ τὴν μαθητευσίαν εἰς τὸν Φραγκίσκον Ντεβόγκ.

Ἡ δυστυχία τοῦ Πrountών ἦτο μία γυναῖκα τὴν ὁποίαν ἐγνώρισεν ὅταν ἦτο εἰς τὸ Κλοννύ. Ἦτο ἡ κόρη τοῦ Βασιλικῆ Συμβολαιογράφου Πεννέ, ἡ Ἰωάννα, γυναῖκα ἀνωτέρας κοινωνικῆς τάξεως ἀπὸ τὸν ἐραστὴν της, ἀλλὰ ἀναξία σύζυγος τοῦ μεγάλου καλλιτέχνου, πρῶτη καὶ διαρκὴς ἀφορμὴ τῆς δυστυχίας του. Μετὰ τὴν νεύρᾳ της, τὰς φιλονεικίας, τὴν ζηλοτυπίαν καὶ τὰς καθημερινὰς σκηνὰς ἐδηλητηρίασεν ὅλην τὴν ζωὴν τοῦ καλλιτέχνου, ζητοῦντος διαρκῶς τὴν εὐτυχίαν καὶ τὴν ἡσυχίαν μακρὰν τῆς οἰκογενειακῆς στέγης.

Διὰ τὴν τελευτὴν τοὺς γάμους του ἐπιστρέφει εἰς τὸ Κλοννύ. Ἀπὸ τὰς πρῶτας στιγμὰς τῆς συμβιώσεώς των ἀναφαίνεται ἡ ἀσυμφωνία τῶν δύο συζύγων.

Εὐτυχῶς διὰ τὸν καλλιτέχνην ἀναφαίνεται νέος προστάτης, κάποιος Ζουρσανβῶ. Τοῦ δίδει τὰ μέσα διὰ τὴν μεταβῆ εἰς τὸ Παρίσι καὶ μένει ἐκεῖ ἐπὶ τρία ἔτη. Ζῇ πλησίον τῆς οἰκογενείας Φωσκονιέ καὶ ἕως ἔρως πρὸς τὴν μικροτέραν τῶν τριῶν θυγατέρων τῆς κυρίας Φωσκονιέ τὸν κάμνει νὰ λησμονήσῃ ὅ,τι ἀφῆκεν εἰς τὸ Κλοννύ.

Μετὰ τρία ἔτη ἐπιστρέφει εἰς τὸ Ντιζόν, μένει ἐπὶ ὀλίγον πλησίον τῆς οἰκογενείας του, τῆς

συζύγου του καὶ τοῦ μικροῦ υἱοῦ του καὶ ἐπιστρέφει εἰς τὸ Παρίσι ὅπου λαμβάνει τὸ βραβεῖον τῆς Ρώμης καὶ φεύγει διὰ τὴν Ἰταλίαν. Τὸ ταξίδι του ἐκεῖνο ὑπῆρξεν ἐπίπονον καὶ μακροχρόνιον. Σχεδὸν μετὰ δύο μῆνας ἀπὸ τῆς ἐκκινήσεώς του φθάνει εἰς Ρώμην.

Ἡ διαμονὴ του ἐκεῖ καθορίζει τὴν προτίμησιν τοῦ Πrountών πρὸς τὸν νεοκλασικισμόν. Ἡ ἀρχαιότης ἐξασκεῖ μίαν γοητείαν καὶ μίαν ἔλξιν ἀνίκητον. Κατόρθώνει νὰ ἐγκολπωθῇ τὸσον πολὺ τὸν ρυθμὸν της, ὥστε γίνεται εἰς αὐτὸν ψυχὴ καὶ δημιουργία.

Ὁ Δαυὶδ τὸν ἀποκαλεῖ, περιφρονητικῶς, Μπουσέ τῆς ἐποχῆς του, ἀλλὰ αὐτὸ δὲν βαρύνει καθόλου ἐπὶ τῆς τέχνης τοῦ Πrountών. Γνωρίζει πολὺ καλὰ τὴν ἀναδημιουργίαν τὸ παλαιὸν καὶ τὸ γνωστὸν, χωρὶς νὰ ὑποπέσῃ εἰς μίμησιν. Τὴν τραγικότητα τῆς ἀρχαιότητος συγκερνά μετὰ ἕνα λυρισμὸν δονοῦμενον ἀπὸ μίαν ἀρμονίαν χρωμάτων. Τὸν ὠνόμασαν Σενιέ τῆς ζωγραφικῆς. Καὶ ὄντως. Κάθε ἔργον του εἶνε ἕνα λυρικὸν ποίημα, συγκινὸν καὶ θέλγον, ἀλλὰ χωρὶς μαλθακότητα.

Κάτι τὸ γενναῖον καὶ τὸ ἰσχυρόν. Ἐθαύμαζε τὸν Κορέτζιο. Καὶ τὰ ἔργα του χωρὶς νὰ τὰ βαρύνῃ ἡ μίμησις, ἐνθυμίζουσιν, ἢ μᾶλλον ἀξιοπρεπῶς ἀτενίζουσιν τὸ χαϊδευτικὸν χρῶμα καὶ τὸ φῶς τοῦ μεγάλου χρωματιστοῦ.

τὸν θεῖον Λεονάρδον ντὰ Βίντσι. Εἰς μίαν ἐπιστολὴν του λέγει: «Υπερέβη καὶ τὸν Ραφαήλον εἰς τὴν σκέψιν, τὴν ἀκρίβειαν τῆς ἀποδόσεως τοῦ αἰσθηματος καὶ τὴν προοπτικὴν. Εἶνε ὁ Βασιλεὺς ὅλων τῶν ζωγράφων».

Ὁ Πrountών ταξιδεύει πολὺ εἰς τὴν Ἰταλίαν. Ἐπισκέπτεται τὴν Πάρμαν, τὸ Μιλάνον καὶ τὴν Φλωρεντίαν καὶ κατόπιν ἐπιστρέφει εἰς τὴν Γαλλίαν, συναντᾷ δι' ὀλίγον καιρὸν μετὰ τὸν σύζυγόν του καὶ τὸν υἱόν του καὶ κατόπιν φεύγει ἀμέσως διὰ τὸ Παρίσι. Ἡ τέχνη του εἶνε κλασικὴ. Ἡ ἀρχαιότης βεβαίως τὸν ἐνέπνευσε καὶ τὸν ὠδήγησεν, ἀλλὰ κατόρθωσε νὰ δόσῃ κατὰ νέον. Μία χάρις ἀβρὰ καὶ ἡδονικὴ χαρακτηρίζει τὰ ἔργα του καὶ δίδει τὸν τόνον εἰς τὴν τέχνην τῆς ἐποχῆς τοῦ Λουδοβίκου ΙΣΤ'. Εἶνε ὁ πλέον πρωτότυπος τεχνίτης τῆς πρώτης αὐτοκρατορίας καὶ κατόρθωσε νὰ παραμερίσῃ τὸ Ρωμαϊκὸν ἰδεῶδες τῶν νεοκλασικιστῶν καὶ νὰ τὸ ἀντικαταστήσῃ μετὰ τὴν ἑλληνικὴν ὡραιότητα, αἰωνίαν καὶ νεάζουσιν πάντοτε πηγὴν τῆς τέχνης.

Ὡς προσωπογράφος δὲν ὑπῆρξε κατώτερος τῶν μεγαλοπρεπῶν συνθέσεων του. Εἰς τὸ Μουσείον τοῦ Λούβρου, θαυμάζεται μία ὡραία προσωπογραφία τῆς αὐτοκρατορίας Ἰωσήφινης. Μέσα εἰς ἕνα μελαγχολικὸν τοπίον ἀναπαύεται εἰς μίαν εὐγενὴ στάσιν ἡ αὐτοκράτειρα καὶ εἰς τὸ πρόσωπόν της εἶνε ἀπλωμένη μία λεπτὴ καὶ συναρπαστικὴ γλυκύτης, ἡ τὸσον ἰδιότυπος καὶ χαρακτηριστικὴ τοῦ ζωγράφου τοῦ ἔρωτος καὶ τῆς Χάριτος, ὁ ὁποῖος κατόρθωσε νὰ ἀπελευθερώσῃ τὸ ἑλληνικὸν κλασικὸν ἰδεῶδες ἀπὸ τοὺς σχολαστικισμοὺς καὶ τὰς θεωρίας τῆς ἀρχαιολογίας τὴν Ρωμαϊκὴν βαρύτητα, τὸσον τοῦ συρμοῦ τὴν ἐποχὴν ἐκείνην.

Ἴδου ἐπὶ πλέον ἐν παραδείγμα ἀνθρώπου εὐρεθέντος ἐγκαταλειμένου καὶ ἀπορφανισμένου καὶ ἐν τοῦτοις ἀνδειχθέντος δυνάμει τῆς θείας πνοῆς τῆς τέχνης, ἥτις ὑπῆρχεν εἰς τὴν ψυχὴν του. Παρ' ὅλας τὰς ἐναντιότητας, παρ' ὅλην τὴν οἰκονομικὴν του ἀτυχίαν, παρ' ὅλην τὴν πτωχείαν καὶ ἀνέχειαν ἐργάζεται, ἐπιμένει, προσελκύει τὴν προσοχὴν προστατῶν δυναμένων νὰ τὸν καθοδηγήσουν καὶ ἐπὶ τέλους νικᾷ, φθάσας εἰς τὴν πρώτην βαθμίδα καὶ καταλεγόμενος μεταξὺ τῶν πρώτων Καλλιτεχνῶν τῆς Πατρίδος του καὶ ὡς πρὸς τὴν χάριν ἴσως μεταξὺ τῶν πρώτων τῆς παγκοσμίου τέχνης. ΣΤΕΦ. ΞΕΝΟΠΟΥΛΟΣ

Ἡ Δικαιοσύνη καὶ ἡ θεία Ἐκδίκησις καταδιώκουν τὸ ἔγκλημα
(Μουσείον τοῦ Λούβρου)

Εἰς τὸ Λούβρον εὐρίσκεται τὸ πλέον ἀντιπροσωπευτικὸν ἔργον τοῦ Πrountών: Ἡ Δικαιοσύνη καὶ ἡ ἐκδίκησις καταδιώκουν τὸ ἔγκλημα. Μία καταπληκτικὴ ἰσοζύγισις τόνων ἀποδίδει τὸ φῶς τῆς σελήνης καὶ τὴν λάμψιν τῶν δάδων. Καὶ μία σκιὰ διακριτικὴ τυλίγει τὰς ἐκφραστικὰς καὶ ζωντανὰς μορφὰς τῆς συνθέσεως αὐτῆς. Τὴν τραγικότητα τῆς σκηνῆς διακόπτει ἕνα μαλακὸν καὶ σχεδὸν χαϊδευτικὸν περίγραμμα τῶν σωμάτων καὶ εἶνε κατὰ ἀνάλογον πρὸς τὴν αἰσθητικὴν τῶν ἀρχαίων τραγικῶν, οἱ ὁποῖοι ἀπέφευγον νὰ παρουσιάσουν τὸ ἀποτροπαιχτικόν.

Εἰς τὴν Ἰταλίαν ἀνέπτυξεν ὅλον τὸν θαυμασμόν του διὰ τὴν ἑλληνικὴν ἀρχαιότητα. Εἰς ὅλα τὰ ἔργα του μία ἑλληνοπρεπὴς μορφή γυναικός, μετὰ ἕνα τραγικὸν μειδίωμα εὐρίσκεται πάντοτε ὡς μία ἀποθέσις εἰς τὴν ἀτέρμονα λατρείαν του διὰ τὴν ἑλληνικὴν ἀρχαιότητα. Ἐνθυμίζει καταπληκτικὰ τὸν Γελωντὰ Φαῦνον τοῦ Καπιτωλίου. Ἄλλοι τὸ πρότυπον αὐτῆς τῆς μορφῆς τὸ ἀνευρίσκουσιν εἰς τὰ χαρακτηριστικὰ μιάς Ἰταλίδος φίλης του, μετὰ τὴν ὁποίαν ἐξεχοῦσε τὴν οἰκογενειακὴν του δυστυχίαν, ἀπὸ τὴν ὁποίαν προσπαθεῖ, ὅσον ἦτο δυνατόν, νὰ ἀπομακρύνεται.

Εἰς τὴν Ἰταλίαν ἀκόμη, ἐκτὸς τῶν λειψάνων τῆς ἀγαπητῆς του ἀρχαιότητος, εὐρίσκει καὶ τὰ ἔργα τοῦ Κορέτζιο, τὰ ὁποῖα ὅσον μελετᾷ, τόσον περισσότερον θαυμάζει.

Ὁ μεγαλύτερος ὁμως θαυμασμός του εἶνε διὰ

Ὁ Ζέφυρος λικνίζεται ἐπάνω ἀπὸ τὰ νερὰ
(Μουσείον τοῦ Λούβρου)